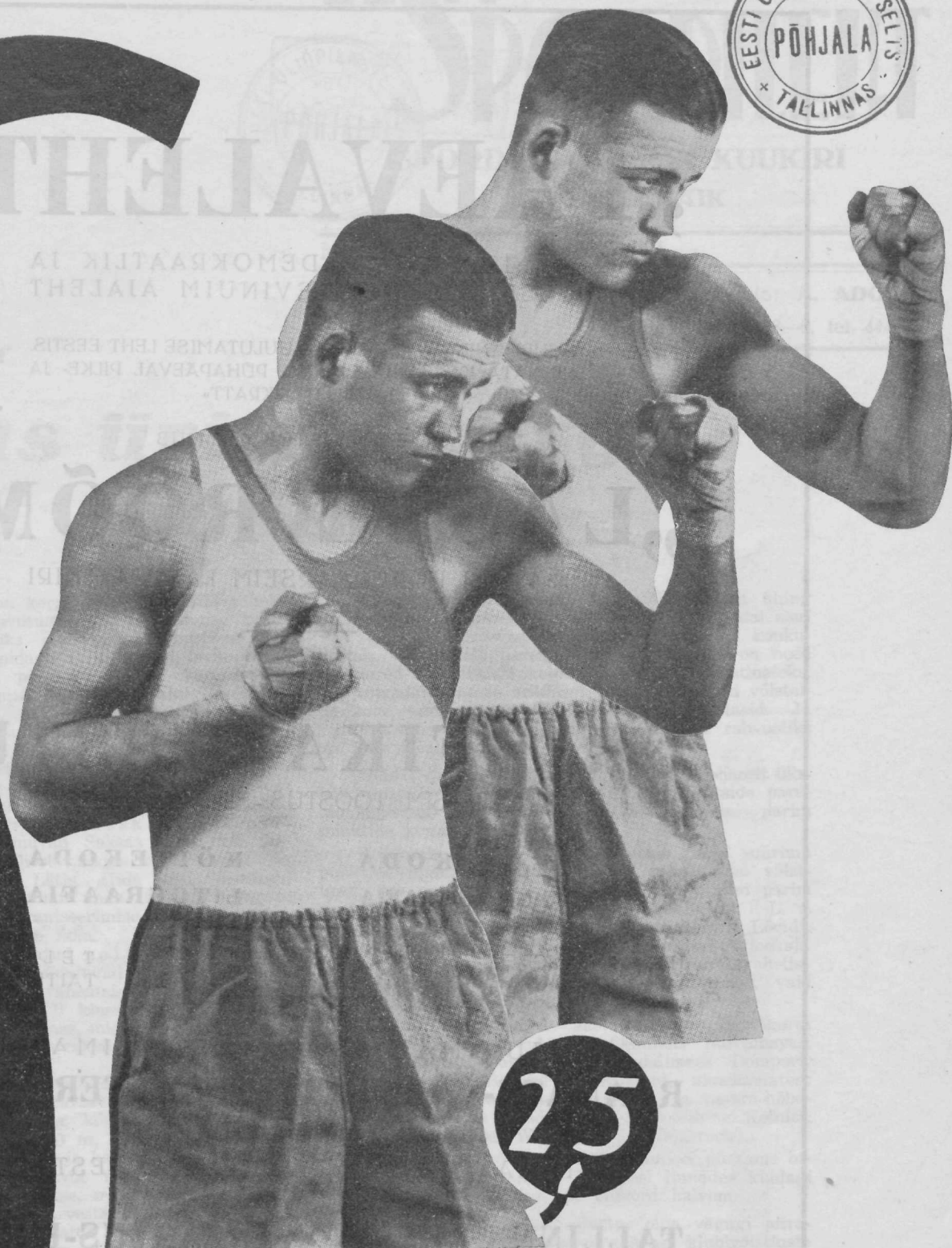
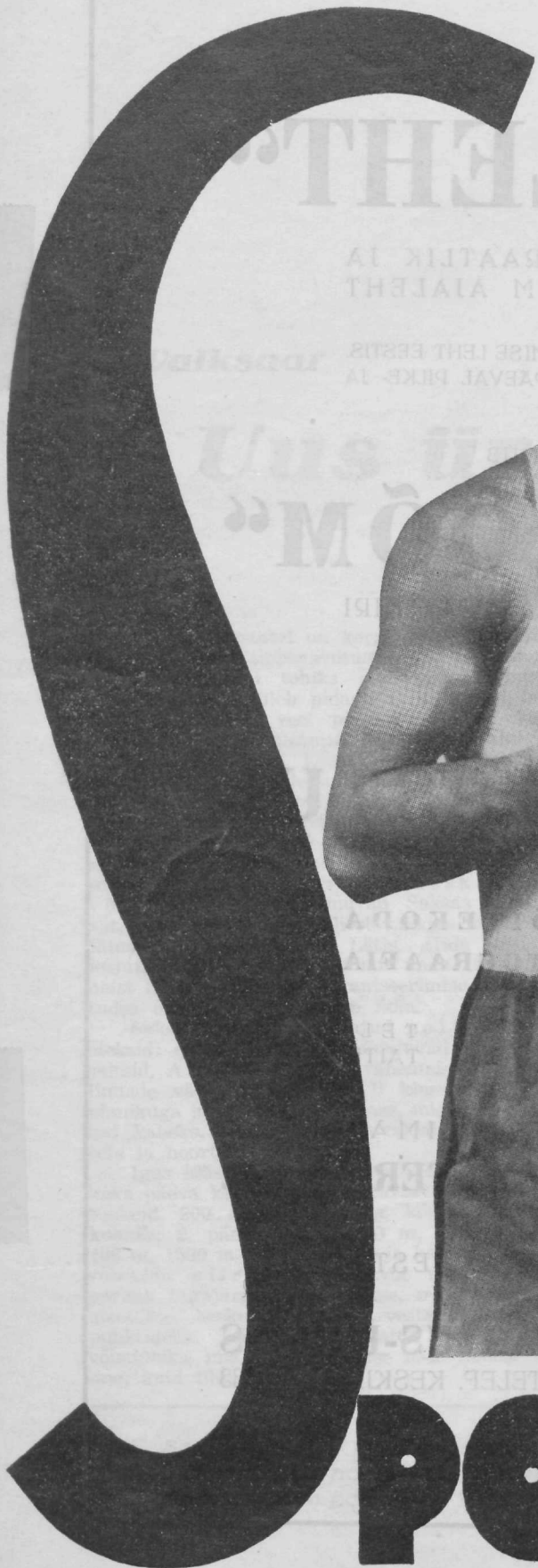

EESTI

25

PORDILEHT

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, DEMOKRAATLIK JA
ÜLERIIKLIKULT LEVINUIV AJALEHT

SUURIM NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT EESTIS.
HINNATA KAASANDENA IGAL PÜHAPÄEVAL PILKE JA
NALIALEHT «KRATT»

MEIE KIRJASTUSEL ILMUB

„LASTE RÕÕM“

— EESTI POPULAARSEIM LASTEAJAKIRI

T. E. K.-Ü.

GRAAFIKATÖÖSTUS

ON TÄIELISIM TÖÖSTUS SEL ALAL EESTIS

TRÜKIKODA

KÖITEKODA

TSINKOGRAAFIA

LITOGRAAFIA

OFFSET-TRÜKK

HINNAD KÕIGILE
VASTUVÕETAVAD

TELLIMISTE
TÄITMINE KIIRE

SUURIMAD NING TÄIELISIMAD RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJALIDE KAUPLUSED

KIRJANDUSE JA PABERILAOD EESTIS

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

TALLINN=EESTI, PIKK T. 2.

OMA TELEF. KESKJAAM 428-83

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

18. AASTAKÄIK

Nr. 4

APRILL

1937

Toimetaja: A. ADORF.

Toimetus ja jaotus: Tallinn, Harju 48—6, tel. 444-28.

D. Vaiksaar

Uus üritus kergejõustikus

Viiimastel aastatel on kergejõustikus jõutud tähelepanuväärt tippsaavutustele ja ka levimise kohta massides ei tohiks olla põhjusi nurisemiseks. Kergejõustikku tuleb pidada meil koguni levinuimaks alaks. Kuid on veel paljugi teha, et kergejõustik muutuks veel tõhusamaks abinõuks rahva kehaliste võimete tõstmisel. Eeskätt tuleks mõelda rohkem võistluste pakkumisele suuremale massile kergesportlastele, kellel pole nii palju võimalusi kaasa lüüa tuusadele määratud võistlustel.

Rohkem võistluste pakkumiseks massile pole vaja mingit originaalset ideed, vaid tuleb võtta tarvitusele mujal proovitud moodus — meeskondade esivõistlused, mis toimuvad Saksas juba neli aastat, Austrias ja Tšehhoslovakkias kolm aastat ja läinud aastast peale ka Lätis. Mida need võistlused kujutavad, selle kohta püüan anda lühikese ülevaate neist Saksas, kus nad organiseerimise seisukohast lähitudes on jõudnud küpsesse ikka.

Saksas on seltsid jagatud nelja klassi, millised oleksid: eriklass, kuhu kuuluvad suurlinnade suurseltsid, A klass — seltsid vähemais linnades ja suurlinnade väiksemad seltsid, B klass — seltsid 10.000 elanikuga keskustes, ja C klass, mis omakord on jaotatud kaheks. Samuti on korraldatud võistlused naistele ja noortele.

Igas klassis on oma kava. Näiteks eriklassis on kaks päeva kestvas võistluskavas: 1. päeval — 400 m tõkkeid, 200 m, 800 m, oda, kõrgus, kuul, 1000 m, kolmik; 2. päeval — 4×100 m, 110 tõkkeid, ketas, 400 m, 1500 m, teivas, vasar ja kaugus. Igal alal võib võistelda piiramatul arvul mehi, kellest kolme parima tagajärge arvestatakse, millest võetakse aritmeetiline keskmine, mis arvestatakse tabeli alusel punktideks. Saksas on koostatud eritabel seltside esivõistlusiks, mis rahvusvahelise n-n. Soome tabeli taoline, kuid lihtsam.

E. Spordilehe käesoleva numbril kaanepildiks on meie noorema poksigeneratsiooni väljapaistvaim poksija A. R a a d i k.

Võistlused korraldatakse sääraselt, et iga ühing võistleb soovi kohaselt oma kodus või lähedal asuvad seltsid võistlevad koos, et saavutada konkurentsivõimalikult paremaid tagajärgi. Ka on need võistlused siis ühtlasi kohalikkudeks klubivõistlusteks. Ka võivad mitmesse eriklassi kuuluvad seltsid võistelda koos, kuidugi niipalju kui on ühiseid alasid. Ja näiteks meie oludes võiks neid korraldada rahvuslike või rahvusvaheliste võistlustega koos.

Neidki võistlusi võib korraldada soovi kohaselt üksik või mitu korda aastas. Hooaja lõpul seltside paremusjärjestuse arvestusel võetakse arvesse parim punktide kogusumma.

Eriklassis toimub veel erivõistlus nelja suurima punktide-summa saavutanud seltsi vahel. Sel võistlusel, kus parimad võistlevad koos, saavutatud parim punktide summa otsustab Saksas meisterseltsi. L. a. osutus selleks München 1860 hüüdnimega „Lövid“. Sellesse seltsi kuulus omaaegne Saksa suurjooksja Hans Braun, praegu ei ole seal ühtki rahvusvahelist kuulsust. Võitu ei toonud mitte üksikud tähed, vaid kõigil aladel ühtlase saavutusega meeskond.

Teiseks tuli eelmise aasta meister Stuttgardi Kickers, kuhu kuuluvad sprindikuulsus Borchmeyer, olümpia takistusjooksu pronksmedalimees Dompert. Kolmandaks jäi Berliini Spordiklubi, nimekamatest meestest meeskonna kapten Trossbach ja vasara-hõbe-meel Blask, neljas Akadeemiline Spordiühing Kölnist, kust nimetada võiks Weinkötz'i ja Nottbrock'i.

Meil säärase võistluste korraldamisel pörkame otsekohe kokku raskustega. Kui veel linnades kuidagi toime tullakse, siis maal on olukord halvem.

Aastaid tagasi ÜENÜ alustas oma vägagi piiratud võimaluste piirides umbes säärast klubivõistluste pidamist ringkondade kaupa. Siis olid läbi viidud talviste võistlustena, misjuures arvestati kuuele esimesele kohale tulnu punktidega.

Peamisteks raskusteks, eriti maal ja vähemais linnades, on väljade puudus ning samuti puuduvad ka abinõud, kõik seltsid ei oma stoppereid ja stardipistoleid. Aga sellest peaks üle saama.

MAITSERIKKAD PILDISTUSED

KUNINGA 1

ATELJEE AVATUD: KL. 9—5. PÜHAP. K. 11—2

Kui hooaja jooksul peetakse, ütleme igal püha-päeval, üks võistlus, siis igas maakonnas asuv selts on vähemalt kahed võistlused läbi teinud. Kontrolliiks peaks koha peal viibima vähemalt üks säärase võistluse korraldamises kompetentne isik. Selle saatmiseks peaks maakonna liit või kergejõustiku kohtunikekogu olema suuteline.

Spordiväljade puudus on üleriiklik, nii et siin on kõik enam-vähem ühesugustes tingimustes. Hüppeheitepaikade korraldamine ei tohiks kuski käia üle jõu, kus asjast vähegi ollakse huvitatud.

Kuidas peaks meil korraldatama klassifikatsioon? Eelkõige peaks meilgi olema eriklass. Siia saaks paigutada minu arvates ainult Tallinna Kalevi ja Tartu ASK. Nad võiksid jääda oma senisele kahekordsele klubivõistlusele, ainult seda laiendades, nii et igal ajal oleks osavõtjate arv vaba ja arvestataks kolme parima mehe saavutustega.

A klassi võiksid moodustada seltsid linnades, kus on korrapärane spordiväli. Siia võiksid kuuluda ÜENÜTO, Pol. Ametn. Kogu Tallinnas, Viljandi Sakala, Pärnu Kalev, Narva Võitleja. B klassi moodustaksid Valga ÜENÜ, Tartu Kalev, Kuressaare Eesti Selts, Haapsalu Läänela, Paide Järvapojad jne. C klassi kuuluksid maa-organisatsioonid. Kaitseliidu

mallevad võiks liita B klassiga või jälle leida moodus, kuidas üksikud kompaniid saaksid omaette võistelda, kuuludes siis C klassi.

Muidugi võiksid klassid kanda erinimetusi, nagu liiduklass, ringkonna klass jne.

Üksikute klasside kavast võiksid seista näiteks eriklassis samad alad kui Saksas eriklassis, välja jättes 400 m tõkkes, mille asemel võiks olla 100 m. Vasaraheide peaks aga kindlasti olema kavast.

A ja B klassi kavast võiksid olla enam-vähem üks-eesama, siis on võimalik korraldada mõlemate vahelisi ühiseid võistlusi. Kava läbiviimine peaks piirduma ühe päevaga ja võiks olla järgmine: 100 m, 400 m, 1500 m, 3000 m, kaugus, kõrgus, teivas, 110 m, kuul, ketas, oda. A klassis arvestatakse igal ajal kolme ja B klassis kahe mehe saavutusega. C klassis võiks arvestada ka kahe mehe saavutusega, misjuures kavast oleks järgmise kava juures 100 m, 1500 m, kaugus, kõrgus, kuul, ketas.

Liiduklassi seltsidel peaks olema kohustuslik vähemalt kord aastas katsetada oma võimeid, kas ise korraldades ühe säärase võistluse või võttes osa teiste korraldatud võistlustest. Ka olgu neist võistlustest osavõtt vaba neile seltsidele, kes ei kuulu liidu liikmete hulka.

Teadagi jätab säärase võistluste korraldamine algul paljugi soovida. Kuid aegapidi võistlused ise näitavad oma puudusi ja küll siis leitakse ka abinõusid nende kõrvaldamiseks.

Senised individuaal-meistervõistlused püsiksid edasi.

Loodan, et käesolevad read ei jää hüüdjaks hääleks ja et juba eeloleval aastal korraldatakse esimesed sääraseid võistlusi. Nende võistluste korraldamist tuleb alata ja organiseerida keskkohast, milleks on kergejõustiku liit.

/% J. KOPPE

KALLISMETALLSAADUSTE- JA LAUATARVETETÖÖSTUS

TALLINN, PIKK TÄN. 27
KÖNETRAAT 441-21. ASUT. 1891

MÕÖDUANDEV ÄRI

LAUATARVETE, AUHINDADE, AUKINGITUSTE
JA MÄRKIDE VALMISTAMISES KALLIS- JA
TEISTEST METALLIDEST

KAITSEMÄRK
M U N K

Alpina — KVALITEETKELLADE AINUESINDUS

ERATELLIMISTE VASTUVÕTMINE OMA TÖÖKOJAS
VALMISTATAVATE KAVANDITE JÄRGI

Ülesvõtte esimesest noorte spordijuhtide päevast 25. märtsil s. a. Tallinnas. Esireas istuvad vasakult paremale: SKN juhatuse esimees G. Laanekõrb, Tallinna mäeva pealik major J. Lepp, skautide juht kol. Rimmel, SKN noorteujuht G. Kalkun, keskliidu juhatustliige A. Kleinberg, keskliidu esimees riigisekreitär K. Terras, HM noorte osakonna juhataja kol. Vellerind, koolivalitsuse direktor O. Kiisel ja spordiinspektor A. Kolmpere

G. KALKUN

SKN ASUS TÖÖLE

Eesti noorsoo spordiliikumise ühtlustav organiseerimine teeb tunduvaid edusamme. Ei ole veel möödunud täit aastat tegelike sammude algusest ja juba väärib tähelepanu ühtlustava keskkoha SKN osa ja selle tungiv vajadus noorsoo spordiliikumise juhtimises.

Spordi keskliidu poolt korraldatud noorte spordijuhtide väljaõpet kursuste näol on kasutatud täie teadmise. Seitsmest noorte spordijuhtide kursusest on võtnud osa üle maa 225 noorte-juhti, neist on suur osa pedagoogilise ettevalmistusega isikuid — kooliõpetajaid.

Esimese aasta kursuste lõpetanuist on moodustatud esialgne spordiringide vanemate kaader, kes koos spordipedagoogide-võimlemisõpetajatega, viimaseid abistades, loovad üle maa teadliku noorte spordijuhtkonna. On loodud noorsoo spordiliikumise keskkohad maakondade liitude juure ringkonna-nõukogude nime all. Ringkondlikus ulatuses juhib noorte spordiliikumist noorte spordinõunik, kes valvab selle järele, et noorte spordiliikumise põhimõtted väärikalt ellu rakendataks. Praegu on tegevuses järgmised ringkonna-nõunikud: Tallinna ringkonnas võiml.-õpetaja A. Rooseste, Harju ringkonnas sporditegelane F. Kuljus, Viru ringkonnas

Narva osas dir. V. Nano ja Rakvere osas võiml.-õpet. H. Pauskar, Järva ringkonnas sporditegelane Lii-vik, Lääne ringkonnas võiml.-õpet. Roosimägi, Pärnu ringkonnas õpetaja A. Kilgas, Viljandi ringkonnas õpetaja V. Koni, Tartu ringkonnas õpetaja J. Laidvere, Tartumaa ringkonnas võiml.-õpetaja A. Kalamees, Valga ringk. võiml.-õpet. G. Loor, Võru ringk. dir. J. Koemets, Petseri ringk. võiml.-õpet. K. Saar ja Saaremaal võiml.-õpet. A. Elmik.

Ringkonna nõunike töö ühes maakonna liitude ja instruktorite kaasabiga on annud konkreetseid tulemusi.

SKN-is on lühikese aja jooksul registreeritud 75 noorte spordiringi 4500 liikmega, misstugune arv kasvab iga päev. Need rühmitused moodustavad esialgse ühistelemise põhimõtetele rajaneva noorsoo sportlaspere tuleviku suurest Eesti noorsoo spordiliikumisest.

25. märtsil s. a. korraldas SKN oma esimese noorte spordijuhtide päeva, mis kujunes võimsaks ühtekuuluvuse paraadiks ja tahte väljenduseks juhtida noorte spordiliikumist üle maa SKN poolt rajatud põhimõtetele vastavalt. Noorte spordijuhtide päevast osavõtjad tunnistasid üksmeelselt, et sport ja kehaline kasvatus on mõjuvaks kasvatusvahendiks üld-

Veega täidefavaid malm
TENNISRULLE

vastavalt rahvusvahelise
fennisliidu normidele

VALMISTAB

A I V A Z

Tallinn, Soo 27

O.-Ü. „ESTO“

TALLINN,
PIKK TÄN. 47
TELEF. 442-22

KÕIK SPORDITARBED
täielises valikus soodsate hindadega

kasvatuse süsteemis üksnes siis, kui tunnistame vajalikuks pideva kontakti tegevuse läbiviimisel teiste kasvataste instantsidega, nagu seda on kodu ja kool. SKN juhib oma juhtkonna tähelepanu noore olukorrale kodus ja koolis, kus viimane veedab suurema osa omast elust. SKN juhtida on noor ainult murdosa omast ajast, seepärast aitame kaasa, et see murdosa kujuneks ülesehitavaks ja abistavaks koolis ja kodus antavale kasvatusel, püüdes isegi asendada kodust kasvatust, kui see on tarvilik.

SKN spordi ja kehalise kasvatuse käsitlusviis ei eita noorte tervet ja mõõdukat võistlusindu, kuid ilmtingimata hoidub noorte spetsialiseerimise hädahohust. SKN püüab anda noortele sporti mängu kujul, rõhutades esmajärguliselt mitte spordi väliskuju ja ülepinnutatud võimeid, vaid juhib noorte tähelepanu spordi sisule, mis väljendub ausas mängus ja spordimehelikus käitumises.

Väljudes asjaolust, et noor vastavalt oma vanusele ja arenemisastmele nõuab erisuguseid käsitlusviise ja kohtlemist, rõhutab SKN oma tegevuses noorte liigitamist vanuse ja võimete kohaselt. SKN ülemaalistesse juhtivatesse organitesse kuuluvad vastava pedagoogilise ettevalmistusega isikud, missugune asjaolu omakorda tagab ülalpool püstitatud põhimõtete tegelikku läbiviimist noorte spordiliikumises.

SKN juhatus tegutseb 25. märtsist alates järgmises koosseisus: esimees G. Laanekõrb, liikmed A. Roose ja J. Laidvere. Peale üldnimetatute kuulub juhatusse spordi keskliidu noortejuh G. Kalkun. SKN tööst võtavad osa eriliituda nõuandjad noorte spordiliikumisse puutuvate erispordialade küsimustes.

Noorte spordijuhtide päevaga üheaegselt peeti ka SKN ülemaaline nõukogu koosolek, millel otsustati muuta meil praegu kehtivat poiste spordimärki ennast kuj ka ta määrustikku. Uuenduste läbiviimine oli eriti vajaline, sest spordimärk ta vanal alusel on levinud väga vähe. Uus märk vastab kujult ja määrustikult meie oludele rohkem, mispärast tohiks loota, et ta poiste hulgas leiab suuremat levikut. Uus spordimärk on umbes 1,5 sm diameetriga sõõr, millel on kujutatud teatejooksja. Samuti on märgil selgesti märgitud, kas see on I, II või III liiki. Märki hind seejuures on järkude järel 20—35 senti, mis on samuti suureks soodustuseks, kui silmas pidada, et endine märk maksis 75 senti.

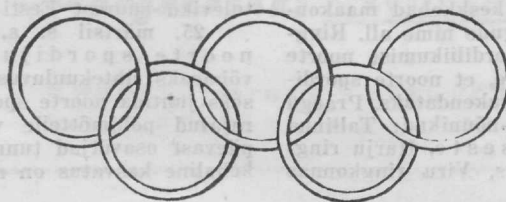
Märki saavutamisel ei nõuta enam ujumist. Ujumise oskuse levitamiseks loeb SKN nõukogu vajalikeks propageerida oma rühmitustes E. Punase Risti ujumismärkide ja vetelpääste katsete sooritamist Eesti Punase Risti juures ja korraldusel. Suusatamise, kiir- ja iluuisutamise suhtes töötatakse kontaktis talispordiliiduga, missugusel liidul on olemas vastavad märgid ja määrustikud. Poiste spordimärki katsete sooritamisel ei nõuta ka enam liidu kohtuniku juuresolekut, vaid piisab, kui katseid kontrollib võimlemisõpetaja ja vastav rühmajuht.

III-da järgu märki võivad sooritada kõik noored kuni 20. eluaastani (incl.), II-se järgu märki alates 14. aastast. Spordimärki katsete massiline levik osutuks ühtlasi ka suurimaks propagandaks üldisele spordiliikumisele.

23.—30. maini korraldab SKN poiste spordimärki propaganda-nädala, millega juhitakse koolide ja noorsoo-organisatsioonide spordiringide ja spordiseltside noorte osakondade erilist tähelepanu spordimärki katsete massilisemale läbiviimisele. See oleks esialgseks suuremaks sammuks SKN tegevuses ja selle tulemused tõstavad kindlasti huvi noorte spordijuhtkonnas kui ka asjaosaliste noorte spordiringkondades. Spordimärki propaganda-nädal on ühtlasi ettevalmistuseks SKN ringkondade suvisteks spordipäevadeks, missugused korraldatakse igas ringkonnas ja millest võtavad osa kõik noorsoo-organisatsioonid. Suurima sportiritusena oma tegevuskavas näeb SKN ette noorte üleriiklikud mängud 1939. a.

Üldiselt on SKN liikumine võitnud sooja poolehoidu kõikides spordi ja kehalise kasvatuse küsimustega tegelevates ringkondades. Võimlemisõpetajaskond toetab täiel määral SKN liikumist, võttes vastu üleriiklikul võimlemisõpetajate päeval resolutsiooni, milles ta ei pea soovitavaks asutada erilist koolinoorte spordiliitu, missugune oli kavatsusel. Täiel määral ja kõigi jõududega toetatakse SKN liikumist.

Seni möödunud tegetsemisaeg on veel liig lühike otsuste tegemiseks SKN liikumise kohta. Edaspidine tegelik töö loob iseenesest lähemad tuleviku sihid ja moodused liikumisele. Seni SKN aga loodab kõikidelt spordijuhtidelt ja noorsoo-organisatsioonidelt ühist keelt ja ühist meelt. Noored, käed külge — asuge ise täiel rindl välja ja looge oma olulisema arenemiskülje rahuldamiseks võimas liikumine noorsoo spordiliikumise näol. Sellega teete tugevaks oma organisatsiooni üldalused.

VEERANDAASTA RAPORT

Mie lehe käesoleva aasta veebruarikuu-numbris avaldasime spordiinspektori A. Kolmpere sulest esimese ülevaate-artikli spordi keskliidu poolt ametisse palgatud erialade õpetajate ja maakonna-instruktorite aparatuurist ja selle tegevusest. Alljärgnevalt avaldame käesoleva aasta esimese veerandaasta tegevuse tulemused materjalide põhjal, mis E. Spordilehele kasutamiseks on antud A. Kolmpere poolt. Materjali moodustab 27 lehekülge tihedat masinakirja, mis endas sisaldab veerandaasta raportid SKN noortejuhilt ja kaheksalt eriala-õpetajalt.

Noortjuhi G. Kaluni üheks suuremaks ja põhjapanevamaks tööks oli noortejuhitidele talikursuste korraldamine kuues ringkonnas, mis toimusid järgmiselt:

Saare ringkond — Kuressaares — 13.—17. jaanuarini, Viru ringkond — Narvas — 23.—27. jaanuarini, Tallinna-Harju ja Lääne ringkonnad — Hiiumaal — 3.—7. veebruarini, Võru, Valga ja Petseri ringkonnad — Võrus — 10.—14. veebruarini, Viljandi, Pärnu ja Järva ringkonnad — Viljandis — 17.—21. veebruarini, Tartu ja Tartumaa ringkonnad — Tartus — 3.—7. märtsini.

Kursustel võeti läbi järgmisi aineid: suusatamine 8 tundi, võimlemine 8 tundi, käsipall 5 t., noorte organiseerimine 3 t., anatoomia, füsioloogia, esimene abi ja tervishoid 5 t., maadlus 4 t., poks 4 t., tõstmine 3 tundi. Kokku 40 tundi.

Talikursused oleksid kujunenud 100%-liselt ideaalseiks, kui mitte ei oleks kerkinud esile raskusi õpetajate osavõtu küsimuses: õpetajate osavõtu takistus vähendas esialgsete osa võtta soovijate arvu 35% võrra. Siiski oli mõnes ringkonnas kokku tulnud kaunike hulka kooliõpetajaid. Tekkinud arusaamatused kooliõpetajate vabastamise küsimuses spordi keskliidu poolt korraldatavatest kursustest haridusministeeriumi koolivalitsusega on lahendatud edaspidisteks kursusteks. Arvestades kooliõpetajate olukorda, tuleb tulevikus korraldada kooliõpetajaile erikursused, mis leiavad heakskiitmist haridusministeeriumi poolt.

Vabariigi valitsus, tunnustades noorte kehalise kasvatusvajadust ja vastava juhtkonna väljaõppe tarvidust, suhtus vastutulelikult kursuslastele neile prii raudteesõidu andmisega. Kaitsevägede ülemjuhataja kindral J. Laidoneri lahkkel korraldusel oli kursuste korraldamine kindlustatud ruumide saamisega kaitsevägeosade juures.

Kohalikud omavalitsused ja seltskond kõikides kursuste asukohtades suhtus heatahtlikult ja abistavalt keskliidu ettevõttesse.

Ülalnimetatud asjaolud lasevad optimistlikult vaadata noorte spordi- ja kehasvatus liikumise tulevikku. Noorte spordijuhtide senised väljaõppe tulemused arvudes oleksid alljärgnevad:

Üldse on kõikidest Eesti Spordi Keskliidu poolt korraldatavatest kursustest võtnud osa 242 kursuslast. Neist said tunnistused 225.

Ametalade järele jagunesid kursuslased järgmiselt:

kooliõpetajaid	44
põllumehi	55
ametnikke	36
vabakutselisi	107

25. märtsil korraldas SKN oma esimese noorte spordijuhtide päeva, millest võttis osa 275 noortjuhti.

Üldse on seni registreeritud 72 SKN rühma 4417 liikmega, kes jagunevad ringkondade viisi alljärgnevalt:

Pärnu ringkond	6 rühma	840 liiget
Saare	4	80
Lääne	5	134
Järva	2	75
Võru	11	330
Viljandi	2	112
Valga	5	493
Petseri	8	377
Viru	12	1255
Harju	3	125
Tartu linn ja maa	14	596

Kokku: 72 rühma 4417 liiget

Kõigi kursuste korraldamine on läinud maksma 2285,86 krooni.

Võimlemise alal, mille juhiks Ernst Idla, oli 1936/37. a. tegevushooaeg määratud peamiselt võimlemise taseme tõstmisele vastavate esindusrühmade organiseerimise ja väljaõpetamise näol, mistõttu tulid paratamatult teistele töödele lisaks võimlemise esivõistluste korraldamise eeltööd, nagu kavade väljatöötamine jne. See töö toimus aga seoses võimlemistöö üldise levitamisega rahva laiemates kihtides, mistõttu kogu tööd tuli läbi viia kahes osas, s. o. massvõimlemine ja eliitvõimlemine.

1936. a. detsembrikuu kulus peagu tervikuna II üleriiklikele võimlemisjuhtide kursustele, millised toimusid Tallinnas 5. dets. — 18. dets. Nimetatud kursustest võttis osa 72 nais- ja 70 meesjuhti, s. o. kokku 142 juhti.

1937. a. jaanuari-, veebruari- ja märtsikuus tulid teostamisele võimlemise esivõistluste kavade ja saate-muusika trükki toimetamine, võistlusmääruste väljatöötamine, ringkirjade koostamine-trükkimine ja Eesti Võimlejate Liidu organiseerimis- ja õppetööde juhtimine senisest juba suuremas ulatuses.

Peale instrueerimistööde tuli võimlemisjuhil E. Idlal anda ka juhiseid võimlate ehitamise alal Tallinnas ja Viljandis.

Kokkuvõttes märgib E. Idla, et töö on sedavõrd laialatuslik ja võimlemise alal organiseerimata, et kõige tarvilisemagi teostamiseks kuluks vähemalt kahe inimese tööjõud.

Kergejõustiku-õpetaja E. Tamm on viibinud kõigis maakonna-linnades, kus on tutvunud koha peal valitseva olukorraga. Ta märgib, et teadlik ja süstemaatiline talvine ettevalmistus puudub peagu igal pool. See on tingitud osalt asjaolust, et provintsis puuduvad vas-

tavad võimlad, maneeshid jne. Juhtide vähesusel seltsid pole suutelised oma algatusel korraldama, organiseerima kergejõustiklasi elavamale tegevusele. Seetõttu on treening liig juhulik ja piirdunud ainult suvega, mis-sugused puudused pidurdavad normaalset arenemist.

Igal pool on E. Tamm kokku puutunud ka meie eliitkergejõustiklastega ja jaganud neile juhtnõore. Ta võib nentida, et see osa kergejõustiklasi on suure tõs-dusega treeningus.

Maadlusõpetaja N. Kursman on veerandaasta vältel viibinud seitsmes keskuses: Kuressaares, Narvas, Võrus, Viljandis (kaks korda), Tartus, Nõmmel ja koha peal Tallinnas, kus on tegutsenud peamiselt inst-ruerimise ja organiseerimisega.

Poksiõpetaja N. Maatsoo tegevus möödus peagu täiesti juhtide ettevalmistamise (kursuste) tähe all, mis-sugused tema arvates olid täiesti õnnestunud.

Kursustest vaba aja pühendas ta organisatsioonide treeningu juhtimiseks ja kohtunike kursuste korralda-miseks.

Seltsidel on suur puudus hädavajalistest abinõudest (esimeses järjekorras treeningkotid). Kus neid aga on, seal on nad tarvitamiseks kõlbmatud. Hädavajaline oleks odavahinnaliste standardkottide ja muude abi-nõude valmistamine, nii nagu seda on tehtud tõste-kangidega.

N. Maatsoo juhib tähelepanu sellele, et viimasel ajal spordiseltsid tihti korraldavad noortele igasuguseid võistlusi (ka esivõistlusi), milledest tihti võtavad osa 13—15 a. vanused poisikesed. Seda nähet peab ta lubamatuks ja poksile kui ka spordile kahjulikuks.

Üheks paheks, mida sellise noore poksijaga juhtub, on see, et kui säärane poksija jõuab täismehes ikka (20—30 a.), siis on ta juba n.-n. „läbi põlenud“. Samuti on ka paheks see, et mitmed sportlased ei võta tõsiselt spordimõistega käsikäes käivaid korralikke elu-viise; arusaadav on, et korralikke eluviisideta ei edene ka sportlaste tippsaavutused.

Poksi propaganda ja tehnilise oskuse omandamiseks on N. Maatsoo koostanud kursuste ulatuses poksi kons-pekti.

Tõsteõpetaja A. Mälli alustas oma tegevust Tal-linnas Tondil korraldatud raskejõustikujuhtide täien-duskursustel, mis peeti 3.—10. jaanuarini s. a. Neil kur-susil oli ta tõsteala õpetamisel assistendiks. Edasi oli ta oma erialal lektoriks kõigil SKN kursustel. Rööbiti selle tööga käis instrueerimis- ja organiseerimisreisidel kogu maal, peatudes lühemat või veidi pikemat aega 19-nes keskustes.

Igal pool, kus ta viibis, määras ta ühe vanema tõs-tesportlase kohapealsete tõstjate vanemaks, kes alatiselt on A. Mälliga ühenduses ja viimase juhiste järgi koos hoiab ja õpetab nooremaid.

Peale praktilise tõsteõpetuse kohapealsetes seltsides on A. Mäll kirjutanud tõstesporti propaganda-artikleid ajakirjandusele ja tõsteõpetusest Eesti Spordilehes.

Üldiselt märgib A. Mäll, et tõstesport meil on uuesti tõusmas suuresti harrastatavaks spordialaks, seda eriti maa-keskustes, kus suurt tööd tõsteala arendami-seks on teinud maakondlikud spordiinstruktorid. Ees-kujulikult organiseerinud, õpetanud ja õhutanud tõste-sporti on eeskätt Tartumaa spordiinstruktor Erich Lu-kin, Järvamaal — A. Anier, Valgamaal — P. Nõu, Pärnumaal — J. Tamm ja Võrumaal — Sillar.

A. Mälli muljete järgi on tõstesporti kants kandu-ud otseselt maale. Linnades harrastatakse seda ala vähem.

Jalgpalliõpetaja E. Saar algas 1937. a. esimese kol-me kuu tegevuskava kohaselt jalgpalli lühikursuste and-misega, peatudes igas linnas kolm päeva.

Kokkuvõttes märgib ta provintsi jalgpallimängijate talvise ettevalmistuse kohta, et see seni on puudunud peagu täiesti, ja kus mitte, seal on tehtud päris juhus-likku tööd. Sel aastal on aga tehtud E. Saare poolt tu-gevat selgitustööd talvise ettevalmistuse kasuks ja kus on võimlad või muid vastavaid ruume, seal ka asi liigub.

Kursused ja harjutustunnid, mida E. Saar on annud, on toonud meile rea uusi jalgpalli-treenereid, kes juba praegu ja edaspidi seda suurema huviga katsuvad edasi viia provintsi jalgpalli taset.

Noorte kasvatusel alal on eelolevaks suveks suured kavad, kuidas luua jalgpallis pidevat noorte peale-kasvu.

Selle heal kordaminekul võime mõne aastaga lahti saada jalgpalli-kriisist (optimismi on! — toim.).

Iluuisutamise ja tennise õpetaja E. Hiiop tegutses SKN kursustel, andis maakonnalinnades eraldi kursusi ning demonstratsioone. Iluuisutamist takistas mitmel pool ilmastik.

Kokkuvõttes mainib E. Hiiop, et tegevus kohtadel, s. t. maakonnas, on sõltuv sellest, kuidas maakonna spordiliidud korraldavad eeltöid. Tema arvates osutu-sid nõrkadeks kohtadeks Viru ja Tartu maakonna liidud.

Liuväljad on maakondades mitte hästi korraldatud. Puudub kindel käsi, kes hoolitseks nende eest. Igas maakonnas peaks kohaliku spordiliidu ülesandeks ole-ma lahendada olukorda vastavalt, et jääsport saaks korrapäraselt areneda. Ühtlasi tuleksid ka vastavad uisusporti tegevuskavad koostada, mis käsitaksid uisu-sporti, liuvälja ehitust ja korrashoidu. Mainitud olu-korra lahendamise loome kindlakujulise arengu jää-spordile, missugune viimastel aastatel põeb kriisi.

Mis puutub avalike iluuisutamise demonstratsioo-nide korraldamisesse, siis peab tähendama, et need töid kohtadel suurt elevust, nagu seda ka on tõendanud ko-hapealsed ajalehed.

Väljapaistvamaid poksijaid Eesti-Saksa-Läti turniirilt. Vasakult: Schnarre, Lukkin, Vosen, Jähne (esindaja), Salong, Raadik ja Mietschke.

Teist korda sooritas E. S. S. Kalevi käsipallimeeskond turnee Kesk- ja Lõuna-Euroopasse. Alus Euroopa reisidele pandi Kalevi poolt juba 5 aastat tagasi ja pärast tublit algust on nii mõnigi teine selts saanud julgustust lühemate või pikemate võistlusreiside korraldamiseks. Eesti korvpallil on Euroopas hea nimi. See peaks ergutama ka nooremaid mängijaid tõsisemale tööle, et parajal ajal asendada vanu võistlejaid ja korraldada niisamasuguseid turneesid ja niisamasuguse eduga. Praegu aga valitseb olukord, et noored pole veel küllalt küpsed sarnasteks reisideks. Sõita tuhandeid kilomeetreid, iga võistlus pidada uues ja harjumata olukorras ja uue vastasega ning veel muud „100 hädaohtu“ — see kõik häirib noori mängijaid, nii et nende mängutase langeb reisi- del tugevasti. Kalevi korvpallimeeskonna koosseis möödunud turneel oli väga õnnestunud. Osale nooremaile mängijaile lisandusid mõned „vanad kannud“, kes harjunud igasuguste üllatuste ja raskustega ja kes aitasid nooremaid hoida tasakaalus ja mitte välja minna rööpaist.

Võistlusreis algas Tallinnast vabariigi aastapäeva järelepäeval suure grupiga — 21 isikut. Varssavini sõitsid peale korvpallimeeste kaasa ka vörkpalli nais- ja meeskonnad. Esimesed lahingud löödi Varssavis. Kuna võistluskirjeldused on juba varemalt kõigile teada ajakirjanduse kaudu, siis ei korda seda siin enam pikemalt, vaid nimetan tagajärgi, et lugejail oleks võimalik kaasa teha Euroopa-turnee käiku. Esimesel öhtul naiste vörkpallis Varssavi AZS võitis Kalevi 2:1, meeste vörkpallis Kalev võitis Polonia 2:1; naiste korvpallis Polonia võitis Kalevi ja meeste korvpallis AZS — Kalevi 39:30. Kalev võistles esimesel öhtul ilma Kärgita, kes samal päeval võistles maa- võistlusel Riias Läti vastu. Tema puudumist oli eriti tunda korvpallis AZS'i vastu. Teisel võistlusöhtul naiste vörkpallis AZS uuesti võitis Kalevi 2:1 ja ka AZS'i meeskond võitis üllatuslikult Kalevi 2:1. Korvpallis Kalev võitis Polonia 45:32. Varssav jäi Kalevile tumedaks täpiks. Naiskond sai 4 kaotust — ei ühtki võitu, ja meeskond 2 kaotust ja 2 võitu. Pean aga nimetama — ka kõigile teistele seltsidele, kes edaspidi kavatsesid sõita Varssavi — et nad nõudku omalt poolt üks kohtunik, vastasel korral võetakse võit kohtuniku abiga käest ära — sihilikult! Kalev on seda omal nahal juba tunda saanud — mitte ainult viimasel turneel, vaid ka 5 aastat tagasi. Ka lätlased lubavad katkestada Poolaga käsipallisuhet, kui Poola liit ei astu samme, et rahvusvahelisi võistlusi refereeriks kohtunik, kes seda nime ka väärrib. Poola on saavutanud Euroopas ja ka maailma korvpallital- belis väga tähtsa positsiooni, kuid kas tahetakse seda positsiooni hoida kohtunike abil? Vast saab ehk meie Klöscheiko, kes Poolas on korvpallitreeneriks, ka sel- les suhtes midagi ära teha ja tõsta kohtunike kvali- teeti. Muidu võib juhtuda, et Eesti ja Läti käsipalli-

meeskonnad edaspidistel turneedel peavad valima teise marschruudi! Selle all kannataksid ainult Poola käsi- pallimängijad.

Varssavist sõitsid vörkpallimängijad Tallinna ta- gasi, kuna korvpallimeeskond bossutas edasi Viini poole ja Itaaliasse. Kalevi vastuvõtjaks Itaalias oli sealne korvpalliliit ja võistlused peeti viies linnas: Triestis, Bolognas, Milanos, Paviias ja Veneetsias. Nendest võistlustest võitis Kalev 3 mängu: Triestis 29:20, Milanos (Itaalia meister) 32 : 27 ja Paviias 25 : 16 ning kaotas Bolognas 17:18 ja Veneetsias 27:28! Kaks kaotust võinuksid olla samahästi ka võidud, sest mõned sekundid enne lõppu oli Kalev mõlemas võistluses juh- tijaks ühe punktiga, kuid hetk enne lõpuvilet saavu- tasid vastased võidukorvi. See oli nende õnn ja — Kalevi õnnetus!

Itaalias on korvpalli areng väga võimas ja edu- sammud on märgatavad. Peab arvestama, et juba Berliini olümpial saavutas Itaalia väljapaistva ko- ha, võites ka Poola suurelt — 44:28. Nüüdsel turneel oli mitmel pool kokkupuuteid olümpia-korvpallimees- tega. Itaalia korvpallikantsi moodustavad praegu Põhja-Itaalia meeskonnad, kellega olidki Kalevi kohta- mised. Need meeskonnad on kõik peagu ühesugusel mängutasele. Hea kiirus, hea korvivise ja pallikäsi- tus on nende tugevad omadused, kuid mängu taktika pole ühelgi meeskonnal küllalt selgelt välja arene- nud. On ikkagi tunda seda „umbrupsu tohnamist“. Nad saavad ka ise sellest aru, kuid panevad seda oma kuuma temperamendi arvele. Pärast võistlust nad sageli imestasid, kuidas meie mehed suudavad jääda külmaks, kui rahvas võistluse ajal möirgab ja ässitab.

Korraldus Itaalias oli väga hea: kavast kinni- pidamine ja võistluste läbiviimine täpne. Hästi oli korraldatud ka kohtuniku küsimus. Igas linnas, kus võistlesime, ei vilistanud mitte sama linna kohtunik, vaid toodi kohale kohtunik teisest linnast. Kohtuni- kud sooritasid ülesande hästi, välja arvatud Bologna mängu kohtunik (Torinost), kes oli nõrk, ja Milano kohtunik (Roomast), kes oli erapoolik. Tähelepan- dav oli ka see, et Itaalias iga järgmise linna meeskond käis eelmises linnas meie võistlusi jälgimas, et tut- vuda meie taktika ja mängijatega. Nii ka tuli, et meie mängijate võimed olid igal pool ette teada ja selle tõttu oli ka Kalevil märksa raskem mängida.

Itaalia on juba läinud üle uutele määrustele ja meie meeskonnal tuli ka nende järgi mängida. Täht- samaks muudatuseks on, et pärast korvi saavutamist ei visata palli enam keskel üles, vaid mäng jätkub otsa-otust meeskonna poolt, kelle kahjuks langes korv. See uuendus vähendas tunduvalt Kalevi kor- vide schansse, sest keskel lahtilöömise puhul oleks Kalev oma pika tsentri Kärgi kaudu alati vallutanud palli ja võinuks teha tsentrikombinatsioonidega igas mängus vähemalt 10 punkti rohkem. Nüüd aga jäid need korvid tulemata.

Mis puutub tennise alasse talvisel hooajal, siis see leiab provintsis vähe harrastamist. Kus siiski enam- vähem harjutatakse, on Narva ja Võru. Tähelepanu väärrib Tallinnas tennishallis noortele kursuste korralda- mine. Noorsoole tuleb võimalusi leida süstemaatiliseks väljaõppeks ja harjutusiks, et sellest võiks arendada edaspidi tennise-kool, mis suudaks anda noortele keha- list kasvatust ja mänguoskust.

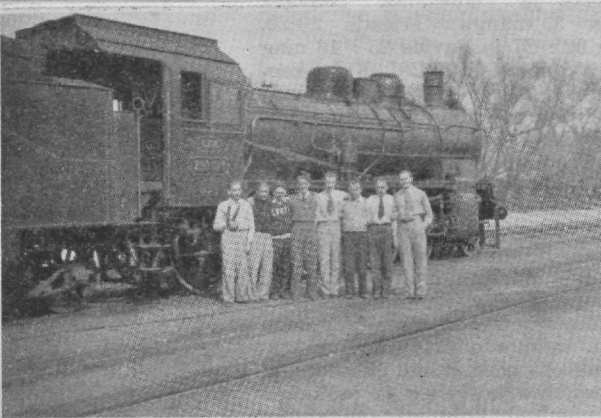
Käsipalli-õpetaja H. Niiler, kes lõpetas oma esi- mese ringreisi ümber Eesti, märgib, et käsipalli-juhtide

kaader on nüüd enam-vähem selgunud. Neile tuleb anda põhjalikud teadmised ja ettevalmistus õpetamises ja tegelikus mängus. Selleks on kavatsusel käsipalli- õpetajate kooli asutamine, kus õppeaeg oleks kolmel aastal 10—12 päeva.

Peale tavalise jooksva töö, mis on ühesugune kõigil erialade õpetajatel, oli H. Niileri ülesandeks korvpalli- rahvusmeeskonna ettevalmistamine maavõistlusteks ja Riias peetavateks euroopavõistlusteks.

Kõrval: pilte Kalevi korvpallimeeste Euroopa matkalt. Piltidel ülalt alla...
... Kalevi meeskond Bologna uimissaadionil, kus Arne Borg kunagi seadis maailmarekordi.

... läbisõidul Bulgaarias ühes vabajaamas.

... meeskond Piazza San Marco'l - Markuse platsil Veneetsias. Plats on üle ujutatud.

... Bologna vaatamisväärtisil kohtil ot-sides.

... meeskond laevasõidul mööda Donaud teel Bulgaariast Rumeeniasse.

Itaalia ajakirjandus märkis igal pool Kalevi head esinemist, läbimõeldud ja kaalutud mängu, head füüsilist materjali ja järeleaimamata võistlustaktikat — strateegiat iga meeskonna vastu.

Võimlate küsimus ei olle Itaalias paranenud viimase viie aastaga. See on ka mõistetav, kuna nende sport toimub peagu läbi aasta vabas õhus. Triestis oli kõige parem saal — korvpalliväljak suures tantsusaalis parkettpõrandaga. Küllalt suur mängijaile ja palju ruumi (ka rõdul) pealtvaatajaile. Veneetsias ja Bolognas tuli mängida vanades kirikutes, kivipõrandal. Paviyas vabas õhus kruusasel pinnal, mis oli künklik ja kivine, Milanos suures koolimaja parkett-kivipõrandaga saalis.

Pärast 12-päevalist peatust Itaalias siirdus meeskond üle Jugoslaavia-Bulgaaria pealinna Sofiasse. Kalev pidas Sofias 2 võistlust võites mõlemad suurelt. Esimeses võistluses Kalev võitis kohaliku Ameerika Kolledži, kelle meeskonnas mängis ka 2 ameeriklast, 36:12 (teine poolaeg 18:0!) ja teisel päeval alistas Bulgaaria rahvusmeeskonna 51:9! Sport Bulgaarias ja üldse Balkanil pole veel hästi organiseeritud. Tuntakse vaid jalgpalli, mis on väga populaarne, ja selle järele korvpalli, mida jälgib ka väga palju pealtvaatajaid. Mängu määrused nagu meil, kuid on lubatud palju jõulisem mäng. Oli tavaline, et kogu mängu kohta anti ainult 1—2 karistusviset või ei ühtki.

Korvpall Bulgaarias pole siiski noor. Peetakse tugevaid võistlusi juba aastaid Greeka, Türgi ja Rumeeniaga ja korraldatakse ka lühemaid võistlusreise naaberriikidesse. Siiski ettevaatust turnee korraldamisega Balkanisse! Püüavad koorida igal sammul, korraldajad teevad sageli suured kassad, aga meeskonnale ei makseta sentigi, kuna kassapidaja olevat rahaga jalga lasknud! Igal juhul ei tasuta lepingu tingimusi. Tuleb tarvitusele võtta kõik abinõud, et raha neilt kätte saada. Ainult suure lärmi ja söömamisega saab asjad klaariks — nii on seal kombeks!

Sofia oli lõunapoolseim punkt Kalevi turneel ja temperatuur seal oli päeval 20—25 kraadi üle nulli! Mägede vahel polnud ka tuule õhku, nii et linnas liikudes oli päris leitsak.

Tagasiteel oli ühepäevane peatus Bukarestis. Alul oli Kaleville võistlus ette nähtud ka Rumeenias, kuid klubi, kellega oldi kirjavahetuses, oli vahepeal läinud pankrotti ja likvideeritud. Pärast mitmeid vähemaid peatusi jõudis meeskond väsinuna lõuna ajal Lvovi (Lemberg) ja juba mõni tund hiljem tuli asuda võistlusele. Võrkpallis võideti Akadeemilist Spordiklubi 2:1 ja korvpallis Lvovi koondusmeeskonda 62:14. Need olid ka viimased võistlused turneel ja järgneval päeval algas sõit Tallinna poole, kuhu meeskond jõudis 24. märtsi hommikul. Turnee oli kestnud täpselt 1 kuu ja maha oli sõidetud ümarguselt 7500 km.

Turneed võib lugeda kordalainuks, sest ka kõige paremal meeskonnal võib tulla sarnasel pikal ja raske turneel halbu üllatusi, ja ühepunktilise kaotuse vastu pole garanteeritud ükski meeskond. Selle turnee sooritasid: E. Bern, esindaja; E. Altosaar, kapten; B. Nooni, A. Amon, A. Margiste, H. Saarmann, V. Kärk, V. Reni, ja huvireisijatena: V. Rõks ja A. Lehes. Sellest koosseisust on Altosaar ja Margiste n. ö. „vanad kalad“, kes tegid kaasa ka esimese Kalevi suur-turnee 1932. a. Sama teed on käinud ka B. Nooni, kes tegi turnee 1933. a. NMKÜ meeskonnaga.

Lõppeks märgin järgmist, et Kaleville oli kõige raskem ja ilusaim võistlus Milano Borletti vastu, kõige kergem — Bulgaaria meeskonna vastu, kõige nõrgem — Bologna vastu, kõige toorem — Varssavi AZS'i vastu ja kõige pinevam — Veneetsia meeskonna vastu.

Eestlased Euroopa parimad jääl-kihutamises

Riias peetud tänavused euroopavõistlused jääpurjetamises juba teadaolevalt lõppesid järjekorraliselt eestlaste täielise triumfiga. Harukordsena väärib siinkohal veelkordselt märkimist kahe eestlase — Etienne Gahlnbäck ja Erik Holsti — tulemine neljandat korda euroopameistriks. Esimene tuli euroopameistriks sõitmise alal, kuna E. Holst tuli euroopameistriks konstruktsiooniklassis oma konstrueeritud „Fanaliga“. Ka teistes sõitudes, kõigis regattades, kus euroopameistri-tiitlid ei kuulunud väljaandmisele, langesid kõik esikohad eestlastele. Ainsaks erandiks oli siin 20 m² klass, kuna siin eestlased kaasa ei võistelnud.

E. Gahlnbäck kaitses euroopameistri tiitlit 15-m² ühtlustüübiliste jääpurjekate klassis (monotüüpklassis) oma purjeka „Filouga“. Samas klassis langes Eestile ka teine koht, mille päris E. Kusmanoff jääpurjekal „Alarm“. Kolmandaks monotüüpklassis tuli lätlane B. Taube, neljandaks lätlane J. Marschütz, viiendaks sakslane M. J. Tidick.

Niisama edukas oli E. Holst 15-m² vabaklassis — konstruktsiooniklassis, tulles ülekaalukalt esikohale. E. Holstile oli siin kõvemaks vastaseks Angerburgi sakslane G. Tepper oma voolujoonelise „Silberstreifenga“, kuid kõik sõidud lõppesid siiski E. Holsti „Fanaliga“ võitudega, millega sakslane suruti teisele kohale. Kolmandaks konstruktsiooniklassis jäi lätlane Hedenström. Samuti päris E. Holst esikoha 12-m² jääpurjekate klassis purjekaga „Bumerang III“. Tema järele tuli siin teiseks eestlane E. Kusmanoff jääpurjekaga „ESYC 37“. Kahes sõidus siin tuli E. Holst esikohale, kuna ta ühest sõidust loobus, hoides end sõiduks ühtlustüübiliste klassis. Selles raskes sõidus, kus sõitjad tuulevõitluse tõttu sageli ise pidid oma sõidukeid edasi lükama, tuli esimeseks E. Kusmanoff, jättes teiseks sakslase Poppecki ja kolmandaks ta kaasmaalase Skopniku.

10-m² klassis tuli üldvõitjaks eestlane Vassiljev jääpurjekal „Rebell“. Seega kõik klassiauhinnad peale 20-m² klassi, kus eestlastel polnud võistlejat, langesid meile.

Eestlaste korduv triumf täiel rindel oli kaasaráäkv ka rahvusvahelise jääpurjetamise liidu kongressi otsuse juures, millega järgmiste euroopavõistluste pidamise kohaks määrati Tallinn.

*

Välismaal meie jääpurjetajate edu on äratanud üldist tähelepanu, kuna Eesti korduvate võitudega on tõusnud maailma parimaks jääpurjetajaks rahvaks. Selle suure edu puhul Eesti Spordileht pidas oma kohuseks kõnetada neljakordset euroopameistrit E. Holsti, kelle konstrueeritud jääpurjekas „Fanal“ osutus kiiremaks kõigi teiste rahvuste omadest.

E. Holsti hinnangu järgi meie jääsportlaste edu saladus peitub lihtsalt väljendatuna selles tõsiasjas, et teised on meist nõrgemad. Küllalt tähtsana tuleb aga märkida, et meil jääpurjetamist on harrastatud juba kolmkümmend aastat ja selle aja jooksul omandatud põhjalikke kogemusi-teadmisi. On tehtud põhjalikku tööd, läbi uuritud jääpurjetamist nii tehnilisest kui teoreetilisest küljest. Samal ajal aga ei saa ütelda, et teised on teinud niisama intensiivset, põhjalikku ja süstemaatilist tööd. Meie ehitame oma jääpurjekad ise ja selle tõttu tunneme nende konstruktsioonis ka kõiki peensusi. Oleme loonud ka suure jääpurjetajate kaadri, millest alati võime suurte võistluste puhul välja panna väärilisi inimesi. Siis veel küllalt oluline tegur — meie

jääpurjetajate peres valitseb täieline üksmeel ja ühine tahe. Kõik see mõjutab Eesti võistlejate resultaati suurvõistlustel.

Püüdes võitjaid ja kaotajaid erapooletult hinnata, E. Holst püsib arvamusel, et meie jääpurjetamise tase iga aastaga järjekindlalt on paranenud ja et see tõus jätkub ka edaspidi. Sakslaste iseloomustuseks võiks aga ütelda, et nad nagu ei taha ega oska näha oma vigu. Nad enesekriitika juures on nagu kuidagi liiga subjektiivsed, püüdes kaotusi vabandada olematute põhjustega, kuna seda, mis nendel tõeliselt puudub, ei osata näha. Pole mõtet märkida sakslaste vigu ja puudusi, kuna see tähendaks laskumist psiasjadesse, mis võiksid huvitada ainult asjatundjaid. Kokkuvõetult — viga peitub ühtviisi nii sõitjais kui ka sõidukeis. Ka lätlaste tagaplaanile jäämise põhjused üldjoontes on samad. Võiks veel iseloomustuseks ütelda, et nii sakslastel kui ka lätlastel on teissugune sõidutaktika. Nendega võrreldes eestlased sõidavad pehmemalt ja peenemalt. Kui aga omakorda tõmmata võrdlusjooni sakslaste ja lätlaste vahel, peame küll õigeks võtma, et momendil lätlased on meile sakslastest märksa kardetavamad võistlejad. On aga juba ette näha, et sakslased jääpurjetamise arendamisele hakkavad panema üha enam rõhku. Ja kuna suurriigil leidub iga spordiala arendamisel märksa suuremaid võimalusi, võib sakslastest meile tõus-ta küllalt suuri ja kardetavaid võistlejaid. Eriti on jääpurjetamist hakatud harrastama saksa sõjaväes, kus leitakse, et jääpurjetamise võistlusmomentid ja pinge eriti on sõjaväele vastuvõetav. Jääpurjetamine saksa sõjaväes on niivõrd levinud, et suurematel rahvusvahelistel võistlustel sakslaste esindajaiks peamiselt on ikka sõjaväelased. Enne saksa jääpurjetamise taseme loodetavat tõusu peame aga võtma teadmiseks, et lätlased juba enne seda, eriti monotüüpklassis, lähematel võistlustel võivad meile kujuneda rohkem kardetavaks. Siin mõne lätlasega tuleb juba nüüd tõsiselt arvestada. Nii ka tänavustel euroopavõistlustel ei saanud meie lätlasi, samuti ka sakslasi, võtta kuidagi üleolevalt, kuna sellise suhtumise juures meie kaotus oleks olnud vältimatu.

E. Holst võistles Riias konstruktsiooniklassis sama jääpurjekaga, millega ta kaks aastat tagasi sakslastele kaotas. Tookordse kaotuse põhjustajaks oli aga suurel määral asjaolu, et purjek oli päris uus ja alles Riiga saabunult esimest korda kokku pandi. Vahepeal „Fanal“ konstruktsioon on osutunud aga niivõrd täieliseks, et E. Holstil pole kavas ka järgmiste euroopavõistluste jaoks uuetüübilise purjeka ehitamine, kuigi tal on väljatöötamisel uus konstruktsioon, mis kindlasti kujunevat praegusest veel kiiremaks ja paremaks. Sakslastel ja lätlastel nüüdsete võistluste puhul olid väljas uued konstruktsioonid, milledele nad ise asetasiid suuri lootusi. Kuid need ei täitunud. Võrdluseks olgu märgitud, et samal ajal, kui meie jääpurjek tegi kolm ringi, teiste võistlejate omad suutsid teha üksnes ühe ringi! Samuti ka E. Gahlnbäck tänavu oli ühtlusklassis sakslaste ja lätlastega võrreldes veelgi ülekaalukam kui eelmisel aastal.

Järgmised euroopavõistlused jääpurjetamises, mis Tallinnas on esmakordsed, peetakse märtsi lõpul või aprilli algul. Võib juba nüüd ette ütelda, et eelseisvad euroopavõistlused kujunevad osavõtult kõiki eelmisi ületavaiks. Poolakad tulevad Tallinna võistlema juba suuremal arvul, samuti on lubanud kohal olla ka rootslased. Ka on sidemeid loodud ungarlastega, mille põh-

KOLME euroopa

Ühe kuu vältel kolme euroopavõistlused korraga, — seda toob meile maikuu. Kõigist neist euroopavõistlustest, mis toimuvad üksteisest väga kauges kohades, võtab Eesti osa pealegi täisarvuliste meeskondadega, ja nimelt: 3.—7. maini korvpallis Riias, 5.—9. maini poksis Milanos ja 20.—22. maini greekarooma maadluses Pariisis. See asjaolu tõendab meie eriliitide ja seltside suutlikkust, sest Eesti spordiaja-

loos on see esmakordne, et suudame mitmele ringele korraga välja panna täisarvulised meeskonnad.

Tundub, et maikuu meenutab meile suurel määral Berliini olümpia ajajärku, millal töö kees sama intensiivselt nagu praegu. Meeskondi tuleb ette valmistada, varustada, teele saata ja siis... siis ootama jääda, kas kordub sama edu, mis meil oli Berliinis... Kuid nagu enne Berliini, ei taha meie ka nüüd, enne Riia, Milano ja Pariisi, piisutada üleliigset optimismi. Meie atleedid peavad alles endid ikka läbi rauma, sest ühelgi ülalnimetatud kolmest alast pole meie niivõrd võimsad, et võidud tuleksid nagu endastmõistetavusega. Oleme rahul ka sellega, kui meie atleedid kolmelt euroopavõistluselt toovad osagi neist võitudest, mida saavutati Berliinis, sest konkurents euroopavõistlustel on peagu sama tugev kui oli olümpial.

Pildil pealkirja juures:

Kas need kolm ka Pariisis koos? Raskekaalu maadlustuud K. Palusalu, K. Hornfischer ja Hj. Nystrom.

jal ka sealt on loota võistlejaid. Võimalik, et loodetakse kaasa tõmmata ka Soome, kus seni loidust jääpurjetamise vastu on vabandatud lume rohkusega, milline põhjendus meie jääsportlaste arvates aga ei pea paika. Samuti võib kõne alla tulla ka Kanada osavõtt.

E. Holsti arvates eelolevail euroopavõistlusil meil praegustest tugevamate uute vastaste esilekerkimist vähemalt Euroopast pole karta. Milline on jääpurjetamise tase Ameerikas, mis meid eriti võiks huvitada Kanada osavõtu puhul, pole teada. Ameeriklased kasutavad peamiselt suuremamõdulisi sõidukeid. E. Holst olemasoleva informatsiooni põhjal siiski arvab, et Ameerika jääpurjetajad pole paremad Euroopa tipumeestest.

1938. a. euroopavõistlused peetakse Ülemiste järvel, milline oma kõrge asetuse tõttu on kõigiti ideaalne võistluskoht, ka märksa parem kui Angerburgis. Riias peeti võistlused Kische järvel, mis on aga liig kitsas suurte sõitude jaoks. Ka takistavad mäed ja mets järve kaldal tuult. Veel ideaalsemaks võistluskohaks oleks Haapsalu laht, kuid arvestades provintsilinna väikesi võimalusi ja väikesearvulist publikut, ei saa Haapsalu võistluskohana kahjuks tulla kõne alla.

Esimestena lähevad tulle korvpallimehed, kes Riias peavad olema juba 3. maiks. Pärast Berliini olümpiaturniiri on eelseisev euroopa-turniir teiseks suuremaks rahvusvaheliseks heitluseks, millest Eesti kunagi osa võtnud.

Nende ridade kirjutamisel polnud veel lõplikult selgunud, mitu rahvust stardib Riias, kuid oodata oli kunagi kaheksa rahvuse osavõtule. Tegelikud ülesandmised olid küll suuremad, kuid ette võib arvestada mõne ülesandnu eemalejäämisega. Kuid näib, et need, kes stardivad, lähevad tulle peagu võrdsete võidulootustega, misjuures ühe või teise platseerumiseks paremale kohale võib kalkuleerida õnne protsendiga.

Ka pole veel lõplikult selgunud, missuguses süsteemis Riias mängitakse. Otsuse selle kohta pidi langetama rahvusvaheline liit. Kuna Riia-euroopavõistlused on korvpallis üldse alles teised, siis võistluste korraldamise ja läbiviimise kohta alles puuduvad traditsioonid. Esimesed euroopavõistlused, mis enne olümpiat peeti Genfis, korraldati karikasüsteemis. Kuid korvpallis pole see süsteem püsijäämiseks vastuvõetav. Vist enamiku kordvpallirahvuste poolehoid kaldub turniiri-süsteemi poole, mis garanteerib igale meeskonnale rohkemal arvul võistlusi.

Kõvemateks pretendentideks euroopameistri nimele võib pidada peale senise meistri Läti veel Poolat, Itaaliat ja startimise korral ka Prantsust. Neid võib pidada peagu võrdtugevaks, nagu näitas ka Berliini turniir. Kuid veel võib kõne alla tulla Leedu, nimelt siis, kui tema värvides saavad kaasa mängida ka Ameerika leedulased.

Missugused väljavaated on Eesti meeskonnal selles tugevas konkurentsis, selle kohta oli juttu rahvusmeeskonna ettevalmistaja H. Niileriiga. Viimane lausub, et meeskond praegu ei ole oma parimas vormis, kuigi ta linnavõistlusel äsja lõi Tallinna suurelt — 56:20. Kuid veel on aega täisvormi saavutamiseks. Suureks hüveks peab Niiler seda, et meeskonna koostamises on saadud ühele poole, s. t. rahvusmeeskond koosneb täies ulatuses ühe linna mängijaist. Tartu korvpallurid on füüsiliselt tugevamad ja selles mõttes ka tüübilt suuremate eeldustega kui Tallinna momendi paremad mängijad. Ka on meeskond rohkem kokku kasvanud, mis korvpallis eriti tähtis. Niileri arvates tuleb tulevikus alati jääda selle süsteemi juure, et rahvusmeeskonda esindavad tervikult ühe linna mängijad. Segameeskond oleks ainult viimne abinõu.

Riiga saadab liit kaheksa mängijat, kellele tarbekorral (vigastuste, õnnetuste jne. puhul) võidakse mängijaid järele saata. Mehed on uute määrustega juba harjunud, nii et selles mõttes suurt kartust ei ole. Siiski turniiri süsteemi puhul kujuneks ainult kaheksal mängijal raskemaks lõpuni olla võrdset hea. Meeskond läheb saavutama oma parimat. Milleni see küünib, sõltub paljudest, võib-olla kõrvalistestki asjaoludest. Näiteks kohtunikena tegutsevad kogu turniiri vältel viis lätlast, kuna ainult kaks kutsutakse väljaspoolt. Eesti kohtunikke pole Läti liit seejuures hinnanud.

Võistlused

PARIS
MILANO

Poksijatel on teist korda sõita täisarvulise meeskonnaga euroopavõistlustele. Esmakordselt oli see mõne aasta eest, millal Budapestis ükski eestlastest ei pääsenud kaugemale esimesest matschist. Kui seekord suudetakse kaugemale, siis peaks see tähendama juba edu.

Täisarvulise meeskonnaga Milanosse sõita suudetakse siis, kui lisaks liidu poolt saadeta vaiale neljale poksijale S. K. Gongil on võimalus oma poolt mehi juure saata teel hankitavate klubimatschide tõttu. Liidu poolt kavatseti saata esindajatena P. Matsov ja N. Maatsoo, ja nelja poksijana A. Reinke, A. Raadik, N. Stepulov ja H. Freimuth. Teistena sõidaksid kaasa H. Gutman, K. Käbi, E. Seeberg ja A. Linnamägi, kui vahepeal ümber ei otsustata.

Poksis auhinna saamiseks sõltub vast rohkem kui paljudel teistel aladel loosiõnnest. Näiteks mees, kes väärisk teist või kolmandat kohta, võib juba esimeses matschis leida väljalülitamist hiljem meistriks tuleva poksija poolt. Sellepärast on poksis väga raske kuidagi kindlakujulisemalt tippida.

Peab ütleva, et Milanos pole kuigi palju kergem konkurents kui oli Berliinis. Mitte-Euroopa riikidest oleks hädaohtlik olnud vast ainult Argentiina. Teised Berliinis edukamalt esinenud rahvused on peamiselt Euroopast. Sellistena tulevad

eeskätt kõne alla Saksa ja Itaalia. Kõrvale on jäänud siiski Prantsuse, kelle esindajad Berliinist viisid kaasa kesk- ja poolraskekaalu kuldmedalid. Kuid see-eest on asemele astunud Poola, kes viimasel ajal olnud väga edukas ja pärast Berliini võitnud kõik peetud maavõistlused.

Meie poksijatele olid päris headeks katseteks hiljutised võistlused Saksa poksijatega. Mitmes kaalus oli sakslastel väljas rahvusvaheliselt päris head poksijad, nagu Mietschke, Vosen, Schnarre j. t., kuid eestlased suutsid nendega fightida päris edukalt. Eesti meeskond, mis koosseisult nõrgem kui Milanosse sõitev, suutis alistada Saksa head koondust 5:3. Mõistagi tuleb Milanos kohata tunduvalt tugevamaid vastaseid, kuid kui seal suudetakse tuua kasvõi üksainus pronksike, siis võiksime olla päris rahul.

Kõige kaugem on momendil maadlejate väljasõit, sest Pariisis algavad võistlused alles 20. mail. Seetõttu on veel vara rääkida, missuguses koosseisus Pariisi minnakse. Kavatsus on saata täisarvuline meeskond, kelles ei puuduks ka sulgkaalu esindaja, kuigi sulgkaalus meil headest maadlejatest suur kriis. Meeskonda praegu selgitada ei saa seetõttu, et mitmes kaalus on peagu võrdvõimelisi mehi, kelle vahel tuleb sooritada vast rida kvalifikatsioonmatsche. Ka võib enne 20. maid nii mõnigi maadleja muul põhjusel rivist välja langeda.

Suure huviga jäädakse ootama, mida suudab sõidu puhul K. Palusalu. Kas ta olümpia kohaale kuldmedalile hangib lisaks euroopamedali? Tema kardetavamate konkurentidena püsivad matil edasi K. Hornfischer, J. Nyman, J. Klapuch ja sõidu korral ka Hj. Nyström. Kuid võib esile kerkida mõni päris uuena näiv tuus, millist osa Berliinis mängis Palusalu.

Nii nagu teistele, ei sea meie ka Palusalule kategoorilist nõudmist võitjaks tulekuks. Püütagu ainult anda oma momendi parim, seegi on hinnatav.

Kahtlemata tuleb Rootsi ka Pariisis maailma parimaks maadlusrahvuseks, kuid ka Saksa atakeerib kõvasti, et tasuda Berliini puudujääki. Soomel näib seekord olevat vähem isu, sest ta kavatseb saata ainult pool meeskonda. See tähendab ka vähemate schanside omamist.

Kõigist kolmest euroopavõistlustest toob E. Spordileht oma erikirjasaatjate kaudu võimalikult täiuslikuma ülevaate maikuu-numbris, mis ilmub maikuu viimastel päevadel tunduvalt suuremas kaustas euroopavõistluste-erinumbrina.

Maikuu euroopavõistluste järele rullub Eestis lahti suvine hooaeg kergejõustiku, tennis, jalgpalli ja teistel aladel. Ning siis, sügisel, ootavad meid jälle kaheid euroopavõistlusi — tõstmises (ühtlasi maailmavõistlused) septembris Pariisis ja vabamaadluses oktoobris Berliinis.

A. Adari.

Euroopavõistluste erinumbrina

ilmub Eesti Spordi-
lehe maikuu-
number

Ta ilmub
suurendatud
kaustas
maikuu viimastel
päevadel

Saksa poksimeeskond Tallinna sadamasse saabunud. Meeskond oli parimaid poksikülalisi, keda viimase paari aasta vältel Eestis nähtud. Pildil vasakul äärmine Eesti-Saksa poksijate süvendajaid — sakslaste esindaja dr. H. Jäbnke.

KIIRJOOKSU TREENING

R. TOOMSalu

Kiirjooksja peab aasta ringi igal hommikul kodus võimlema. Väga tarvilikud on järgmised seitse harjutust:

- 1) Käte keerutused, löögid üles-alla;
- 2) Puusade pöörded;
- 3) Painutused ette (jalad põlvest sirged), näpuotstega maad puudutada;
- 4) Reielihaste venitamine — üks jalg kaugel ees, teine taga;
- 5) a — Püsti seistes takistada ühe käega põlve tõstmist (20 korda) — ühel päeval;
b — Ühel jalal seistes kükitada 6—8 korda teisel päeval;
- 6) Lamangusasendis käte kõverdamine 6—8 korda;
- 7) Käte jooks.

Kogu võimlemine kestab 5—6 minutit. Esialgu on vastumeelne võimelda hommikul, kuid mõne kuu vältel muutub see juba harjumuseks. — Tarvis on ainult head tahtmist!

Alates novembrikuu keskpaigast tuleks kaks korda nädalas võimlemistundidest osa võtta mõnes seltsis.

Jaauari- ja veebruarikuude jooksul saalitundide kõrval kaks korda nädalas rebida raskust ühe ja kahe käega.

Märtsikuu lõpul pidada harjutuste vahel 2—3 nädalat.

Aprillikuu teisel nädalal võib peagu iga aasta alata väljas harjutamist.

Poiss, kes tahab edukalt kiirjooksu harjutada, peab omama põhiomadusena kiirust, et suuta jalgu kiiremini tegevusse panna kui teised.

Vaadeldes kuulsaimaid kiirjooksjaid ei leia kindlat, üldiselt esinevat tüüpi. Igaüks omab teistest erineva keha ja jooksustiili. Tolau, lühike ja rütsakas, lendas vilkalt üle jooksuraja. Metcalfe, kui kivist raiutud ebajumal, tormas raske kiirrongina. Simpson omas koguni õrna ja peene keha, kuid näitas mitmel kor-

Tundub uskumatuna, millist hiiglasuurt kehalist ja vaimlist ettevalmistust nõuab lühikesemaa läbistamine säärase ajaga, mis võrdne mõningatele sekunditele.

Teame, et meie kiirjooksjad sõrgivad maa läbi ajal, kui teised jooksevad. — Sõrgivad seepärast, et puudub vajaline ettevalmistus. Kiirjooksja peab oma hästi läbi-töötatud-treeneritud keha. Harjutused olgu läbi viidud reeglipäraselt. Reeglipärasus magamises, söömisel. Parajus igas tegevuses. Eesmärgiks olgu: muutuda võimalikult täielikult masinaks.

Oleme maha jäänud kehalise kasvatususe kiiretempolises arengus rahvaste peres. Meie koolid ei suuda poissi 11-ndal õppeaasta vältel kehaliselt niivõrd arendada, et keha kannataks välja kiirjooksja harjutust. Süüd ei saa veeretada võimlemistundide vähesusele, vaid... võimlemisetundide sisu on nõrk. Spordiseltsid püüavad parandada seda puudust, kuid ei suuda. Puuduvad asjaaramastajad eriala tundjad õpetajad-treenerid.

Jääb järele võimalus: ise uurida ja harjutada.

ral maailmarekordseid aegu. Owens, tublisti lühem Metcalfe'ist ja Simpsonist, jookseb kui ei keegi enne teda — pingutamata.

Ei tohi kellegi jooksuviisi juures ette võtta põhjalikke muudatusi. Liigutusi, mis juba lapsepõlvest külge kasvanud, on raske muuta.

Oma stiili igaüks peab viima nii täiuslikkusele, nii sarnaseks masinakäigule, et ta 100 m alati kataks sama arvu sammudega ja jooksu alati ühe ja sama jalaga lõpetaks.

Palju on vaieldud küsimuse üle: kui

kaua peab rajal harjutama võistlusvormi saavutamiseks. Kuulsad Inglise treenerid peavad tarvilikuks kolmekuulist harjutust. Selle aja vältel keha omandab seisukorra, mis lubab vastu panna võistluse pingutusele. Ameeriklased ei läbe nii kehvasti harjutada, kuna võistluste periood algab võrdlemisi vara kevadel.

Kuus nädalat on küllaldaselt pikk aeg rajal harjutamiseks enne esimest võistlust.

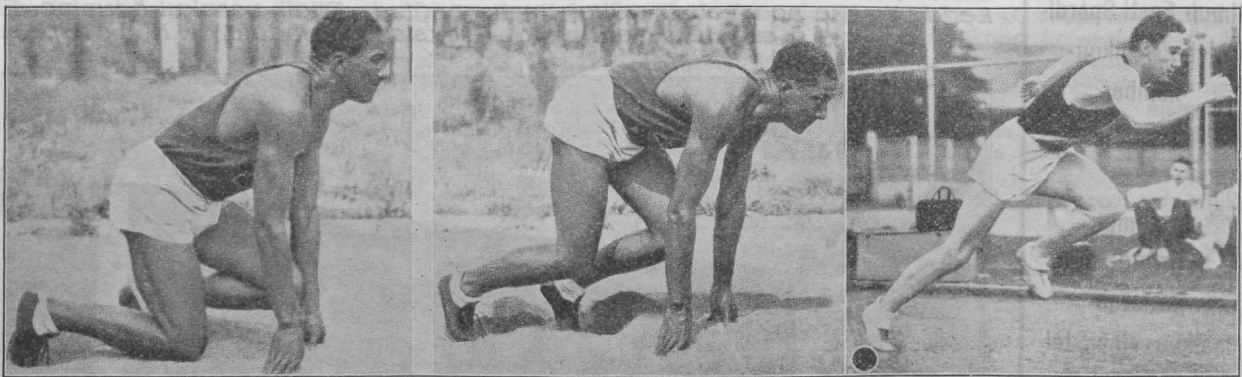
Kogu kiirjooksja harjutus rajal jaguneb kolme perioodi: 1) ettevalmistus, 2) võistlusvormi saavutamine, 3) võistlusvormi säilitamine.

Ettevalmistuse perioodile meil on väga vähe tähelepanu pühendatud. See on aeg, mille vältel peab kiirjooksja „häälestama oma lihaseid“. — Ei ühtki starti ega kiiret jooksu. Rõhk asetada jalgade mehaaniliselt liikuma panekule.

Ettevalmistuse perioodi harjutustega saab alata meil aprilli keskpaiku, rajal või tasasel murul.

Peame sisse seadma kuuepäevase harjutusenädala. Kuuepäevane harjutus on loodud ameeriklaste poolt, kui eeskujulikum harjusmeetod, mida kasutasid elukutselised jooksjad. Käesoleval ajal kuuepäevast harjutust kasutatakse ettevalmistus- ja võistlusvormi saavutamise perioodidel. Võistlusperioodil on kalduvus kolme kuni nelja korra harjutusele nädalas, mis on küllaldane, kui nädal lõpetatakse tugeva võistlusega laupäeval.

Kuuepäevast harjutust on Tallinna Kalevis katsetatud mitme aasta vältel. Nõrga kehalise ettevalmistuse tõttu ei suudeta aga hästi vastu pidada sellele meetodile. Harjutati seepärast küll kuuepäevase harjutusekava kohaselt, kuid väga tihti (arvestades meeoleu- ja sise-mise enesetundega) 24-tunnine puhke-aeg venitati 48-tunniseks.

Kahel esimesel pildil toodud R. Metcalfe'i lähte- ja „valmis!“-asend on eeskujulikud normaalasendid. Teises asendis on keharaskus võrdselt jaotatud kätele ja jalgadele. Kuna vaade on suunatud ette, siis on kaelalihased liigpinguli. Kolmandal pildil „Valge välg“ G. Anderson esimest sammu tehes tõmbab jõuliselt kätega. Pingevaba asend näitab, et „valmis!“-asendis oli keharaskus ühtlaselt jaotatud kätele ja jalgadele.

Sam Klopstocki kägar-tüüpi lähteasend. Jalad on üksteise lähedal, selg kumer ja keharaskus on viidud peamiselt kätele.

Harjutada on palju tulusam ühiselt. Meie parimad jooksjad tihti eelistavad üksinda harjutada. — Rumala peaga püüdsin varem samuti üksinda harjutada. Sellest harjutusest on järele jäänud kõige halvemad mälestused — pettumused võistlustel.

Platsile, rajale alustada keksimisega (jogging). Keksimine toimub jalapäkal, kanda maha laskmata. Rõhku ei tule panna edasiminekule kiirusele, vaid aeglaselt sooritada hüpe üles — veidi edasi suunas jalapäka tükkest. Põlve tõsta seejuures vaid vähe. Sellaselt keksimisel on samm pikkus 70—80 sm. Keha kallutatud puusadest veidi ettepoole. Kuid — küüru mitte selga tõmmata! Käed, kõverdatud küünarnukest, liiguvad õlgadest, rütmis jalgadega keha ees või külgedel, vastavalt jooksustiilile. Keksimise viimasel 70—80 m-il sammuhendade 20—30 sm pikkuseks ja tõukeid sooritada vähema jõuga, põlve tõsta ainult vaevu — liikumine edasi toimub jalapäka tõugetega. Keksimise lõppemisel üle minna jalapäkkadega käimisele ja alata võimlemisega.

Olgu märgitud: kiirjooksja kogu harjutuse vältel peab olema jalapäkkadega, kanda maha laskmata.

Võimlema peab alati, et vältida lihaste rebenemist. Võimlemise harjutusi teha järgmiselt:

- 1) Käte keerutused, löögid üles-alla;
- 2) Puusade pöörded;
- 3) Painutused ette (põlved sirged!);
- 4) Jalg, põlvest tublisti kõverdatud, põlvega vastu rinda rebida ja siis välja sirutada (põlv sirgeks) ette üles-suunas, ja vabalt alla lasta langeda. — Mõlema jalaga 10—12 korda;
- 5) Jalg tagant üles lüüa nii, et rebireie lihast eestpoolt;
- 6) a) Laskuda selili, jalad koos väljasirutatult, käed vastu külgi, b) jalad üle pea viia (põlvest sirged), puudutada varvastega maad,

- c) jalad tagasi viia endisesse asendisse,
- d) kere maast üles tõstes tõusta istukile ja suruda pea vastu põlvi,
- e) uuesti selili asendisse, jalad üle pea viia j. n. e. — Seda harjutust teha 10—15 korda;

7) Lamangusasendis käte kõverdamine — 6—8 korda.

Võimlemine sooritatud, alata uuesti keksimisega ümber raja.

Keksida 90—100 meetrit ja üle minna vabale jooksule. — Ei ühtki spurti sellel perioodil! Käte töö olgu rahulik. Kergelt ära tõugata päkaga. Põlve tõsta normaalselt üles enne, kui visata kand tagant üles, jalg hästi ette sirutada ja maanduda päkale vtruvalt — mitte kuidagi tõntsilt, kangel.

Joosta sellaselt 800 m jooksutempoga 90—100 m ja üle minna pikkamööda kergele keksimisele.

Sellast jooksu ameeriklased nimetavad „tuulejooksuks“. Ta on iilina puhuva tuule sarnane. Alul tuulevaikus — keksimine, siis tuuleil — jooks, ja jälle vaikus — keksimine.

Tuulejooksul on kaks eesmärki: arendada jooksu kindlust ja vaba, pingutamatu jooksu.

Peagu kõik kiirjooksjad jooksul kiirust lisades kaotavad oma stiili. Tuulejooksus peab jooksma pingutamatu kiiresti, (nii kiiresti kui seda lubavad lihased ilma, et nad krampi-kangeks kisuksid), et arendada koordineerimist ja lihaste tundmist jooksul. Pingutusvaba jooks peab n.-ö. „verre kasvama“. Kõige kibedamas võistluses jooksja ei tohi kaotada enesevalitsemist hakata jooksma kuidagi kramplikult, kangel.

Pingutusvaba jooksu on raske õppida, eriti närvilistel tüüpidel. Ei ole aga mõeldav, et keegi suudab head aega saavutada pingutavas jooksus.

Keksida ja joosta kokku 500—600 m. Keksimisel edasi minna väikeste, koguni kergete tõugetega, et koguda jõudu uueks tuulejooksuks. — Vahetused nii sisse seada, et harjutus keksimisega lõpeks.

Selline harjutus kestab 3 nädalat, või teiste sõnadega: harjutada 10—12 korda.

On kindel, et ei jõuta harjutada 6 korda nädalas, kuid 10—12 korda peaks igaüks selliselt harjutama. Nende harjutustega rajatakse põhi kogu suvisele harjutusele ja võistlustele. — Kui keegi tunneb ennast väsinuna või muutub harjutus vastumeelseks — jätta kohe harjutus pooleli ja pidada 2—3 päeva vahet. — On alati parem vähem harjutada kui üle harjutada.

Kolmandal nädalal tuleb peale võimlemist juure 4—5 kerge lähteharjutust 25—30 m jooksuga.

Kiirjooksja peab jooksma kui masin. Siit järeldus: seisukord, nii kehaline kui vaimne, mis on omandatud jooksu alul esimestel sammudel, püsib kuni jooksu lõpuni. Kui esimesed sammud on teh-

James Luvalle, kasutades kägar-lähteasendit, pingutab tugevasti eeloleva jalaga. See tõttu hüppab ta rohkem üles, kui edasi-suunas.

tud halvasti, peab neid muutma jooksu kestvusele, et õiget stiili omandada. Vastasel korral joostakse startid kuni lõpuni halva stiiliga, — ja muidugi ka halva tagajärjega.

Start toob esile rea liigutusi, mille läbi jooksja alustab jooksu, mitte üksnes nii kiiresti kui võimalik, vaid ka nii sulavalt, pingutamatu, kui võimalik.

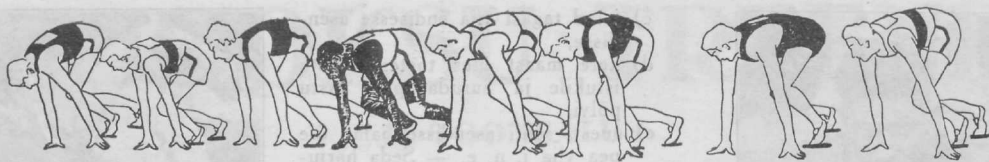
Sellel varasel lähteharjutusel ei tohi rõhku panna kiirele väljumisele. Tuleb hoolega jälgida keha asendit, sammude pikkust ja seda, et ei lahkuta koopaist mitte üles, vaid edasi suunas.

Kindlasti võib ütelda, et enamuse kiirjooksjaid ei ole kiired stardis. Kui vaadelda viimase kümne aasta kiiremaid — Hahn, Scholz, Paddock, Tolan, Metcalfe, Simpson, Jonath, Yoshioko, Owens — leiame nende seast väheseid tõesti kiire stardiga. Metcalfe oli esimesel viiel meetril viimaseid, kuid temast veel tagapool oli Tolan. — Kiireimaks startijaks maailmas peeti väikest jaapanlast Yoshioko't, kes lendas koopaist nagu piksenool. USA kiireimaks oli Toppino, kes siserajal, eriti lühikestel maadel, oli ületamatu. Toppino päris kiireima startija nime tuntud kaugushüppajalt neegrilt Hubbard'ilt, kes vaid ühel korral sisevõistlustel kaotas valgele Wittman'ile.

Milles peitub kiire stardi saladus? — Igaüks teab, et reaktsiooni aeg on väga tähtis tegur. — On neid, „kes suudavad“, ja neid, „kes ei suuda“. — Yoshioko Los Angeles'is lahkus koopaist kaotamata sajandikku sekundit. Tema suutis seda, teised mitte. Kindel on see, et temal „telefoni“-süsteem töötas kiiremini. Kui paugu kõla jõudis kõrvani, välkus lihastes teade — „Mine!“ Lihased algasid silmapilkselt sundimatu, automaatselt tegevust.

Ainult vähesed omavad väga kiire reageerimise paugule. Enamus tarvitab vähemalt viis jooksusammu enne kui saavutab sundimisvaba — automaatse — jooksu.

(Järgneb.)

„Valmis!“ asend jooksul 1931. a. Chicagos, kus Wykoff võitis Tolani Mc Cormickil on puusad liig kõrged. Tolani, kasutades kägar-starti, keharaskust palju kätel. Wykoffi asend eeskujulik. Enamiku jooksjate vaade on suunatud kohale, kuhu astub jalg esimeseks sammuks.

Wykoffi ja Toppino kasutavad rohkem käsi kui teised. Tolan on tõstnud käed maast lahti ja alustanud jooksu. Mc Cormicki asend on liig madal.

Ringi ümber jalgpalli

Inglismaa. Sensatsiooniliselt karika poolfinaali jõudnud 3. liiga klubi Millwall leidis oma meistri Sunderlandi näol, kellele alistus 1:2 Huddersfieldis. Pealtvaatajaid oli Inglise provintsi linna kohta palju — 62.813 maksulist vaatajat tõid kokku 5240 naela. Teine poolfinaal West Bromwich Albioni ja Preston North Endi vahel Arsenalil väljal, mille võitis viimane 4:1, meelitas kokku 42.636 maksulist vaatajat, kuid Londoni suuremate hindade tõttu oli sissetulek 5265 naela.

Finaalis Preston North End on olnud varemalt kolm korda: 1888 kaotades West Bromwich Albionile 1:2, 1889 võites Wolverhampton Wanderersi 3:0 ja 1922 kaotades Huddersfield Townile 0:1. 1889 oli Preston ühtlasi ka liiga meister, mida on korranud vaid Aston Villa 1897, võites karika kui ka esivõistlused ühel hooajal.

Favoriidiks on Sunderland, kuigi tal pole suuremat karikastaashi kui kord 1913 kaotatud finaali Aston Villale 0:1. Finaal toimub 1. mail Wembley staadionil Inglise kuninga juuresolekul, kes viimastel aastatel kuningas George V ajal oli Yorgi hertsogina juba traditsiooniliseks karika väljaandjaks. Ainult möödunud aastal andis Inglise jalgpalliliidu esimees sir Charles Clegg karika Arsenalile kui võitjale üle, kuningliku esinduse puudumisel.

Liigavõistlustel pole meistri küsimuses veel selgust. Juhib siiski klaarilt Manchester City, kes outsaiderina on viimaste voorude tulemuste tõttu tõusnud esikohale. Häid schansse omavad veel Arsenal ja Charlton Athletic, kuid praeguse Manchesteri hea vormi juures on vaevalt võimalik, et tiitel tuleb Londoni. Manchester City tuleks seega esmakordselt Inglise meistriks. Tabeli seis (enne mänguid, siis punktid): Manchester City 38, 50; Arsenal ja Charlton 39, 49; Middlesbrough 39, 46; Derby County 39, 45; Brentford ja Portsmouth 39, 44. Tabeli lõpul: West Bromwich Albion 37, 32; Bolton Wanderers 39, 32; Leeds United 38, 30; Manchester United 39, 29 ja Sheffield Wednesday 38, 28.

Teises liigas on ees: Blackpool 40, 52; Leicester City 39, 50; Bury 40, 50; Plymouth Argyle 39, 47. Teis-

tel pole enam schansse tõusta. Välja langeb Doncaster Rovers 22 punktiga ja teisena kas Bradford City või Nottingham Forest.

Kolmanda liiga lõuna grupis on esikohal Notts County 54, Luton Town 52 ja Brighton & Howe Albion 48 p. Põhja grupis Lincoln City 55 ja Stockport County 53.

Amatööride karika võitis neljandat korda Dulwich Hamlet finaalis lüües Leytonit 3:1.

Schotimaa. Meistriks tuli Glasgow Rangers 22. korda, kuigi tal veel üks mäng on mängida. Rangersil on 61 punkti, järgneval Aberdeenil 52. Senine meister Celtic on kolmas 50 punktiga.

Saksamaa. Algasid 16 ringkonna meistri võistlused neljas grupis, mille võitjad annavad esivõistluste poolfinalistid. Grupis 1. on Hamburgi S. V. kahe mängu järele saavutanud 4 punkti, BC Harthali on 3 punkti. Hindenburg Allenstein ja Beuthen 09 pole enam kardedavad. Teises grupis Schalke 04 võitis viimati Berliini Herthat olümpiastaadionil 90.000 vaataja(!) ees 2:1 ja juhib selgesti. Järgnevad Hertha, Werder-Bremen ja Viktoria Stolp. Kolmandas grupis on ülivõimas Wormatia Worms 4 p., siis Dessau 05, VfB Stuttgart ja SpVg Kassel. Neljandas grupis 1. F. C. Nürnberg 4 p. Fortuna Düsseldorfil on ühest mängust 2 p., VfR Köln ja SV Waldhof sammuvad lõpul.

Prantsusmaa. Veel on jäänud mängida viis vooru, kuid tabeli juhid on kõik rind-rinnaga koos: Olympique Marseille ja Racing Club Paris 31, Olympique Lille ja F. C. Rouen 30, Sochaux ja Metz 28. Säärast selgusetust pole vist kuskil esivõistlustel. Kuus klubi ihkavad korraga meistriks! Ja sealjuures on kümnes meeskond vaid kuus punkti tabelijuhist järel. Ka sellel võib veel olla schansse!

Teistes riikides on olukorrad muutusetu, favoriidid sammuvad ikka eesotsas. Lähemad nädalad toovad selgust Austrias, Ungaris, Itaalias, Schweitsis ja Belgias, kuid Tšehhoslovakkias näib Slavial Sparta ees olevat tiitel juba taskus, kuna juhtimine on paisunud kolmepunktiliseks.

MEHED, KANGI JUURE!

A. Müll, Eesti tõsteõpetaja.

Kahe käega rebimine on tõste, mis nõuab väalkiirust ja suurt energia kontsentreerimist tõste liigutuste sooritamisel. Pealeselle painduvust ja täielist tõstetehnilist oskust. Sellepärast algajad tõstjad õppigu, harjutades enne kepi või nõoriga, kahe käega rebimise tõstetehnilised liigutused ja stiil kindlaks. Hiljem siis asutagu tõstekangi juure, mille algraskuseks võetagu $\frac{1}{8}$ oma kehakaalu raskusest. Selle tõstekangi-raskusega harjutades õpitage seni, kuni rebimise tõsteliigutused omavad maksimaalse kiiruse ja toimuvad mehaaniliselt. Ühtlasi kaob teil sarnaselt harjutades tõstekangi vastu aukartus ja sisendate endasse usku suuremate raskuste võitmiseks.

Aluseks võttes maailma praeguse kahe parema tõstesporti rahvuse — Egiptuse ja Saksa — üksteisest erinevat tõstestiiili ja kooli tempotõstete juures, võime kahe käega rebimist teostada vastavalt nende rahvaste stiilide nimetuste järgi, s. o.

- 1) Saksa stiilis,
- 2) Egiptuse stiilis.

1) Saksa stiilis rebimisel käed haaravad kangi suure vahega üksteisest. Istutakse kangile sügavasti alla ja jalad liiguvad kõrvale laiali, rööbiti tõstekangiga.

Seda stiili võivad õppida need isikud, kes on iseloomult flegmaadid, kasvult lühikesed, tüsedavõitu, lühikeste jäsemetega, kuid tugevate jalgadega.

2) Egiptuse stiilis rebimisel käed haaravad kangi nii, kuidas see kellelegi sobib ja meeldib. Jalgade asend tõstekangile alla istumisel kujutab kääre, s. o. jalad liiguvad üks ette, teine taha. Egiptuse rebimise stiil sobib kõigile tõstjatele, kuid eriti neile, kellel on elav iseloom, suur liikuvus ja kiirus ning kes omavad saleda kehaehituse ja pikad jäsemed.

Suurem osa meie paremaid tõstjaid harrastab Egiptuse stiili ja kooli. Seda stiili on kergem õppida ja ühtlasi võimaldab see suuremate tõstetajajärgede saavutamist.

Kahe käega rebimise tõste teostub ühe võttega: s. o. tõstekangi hooga

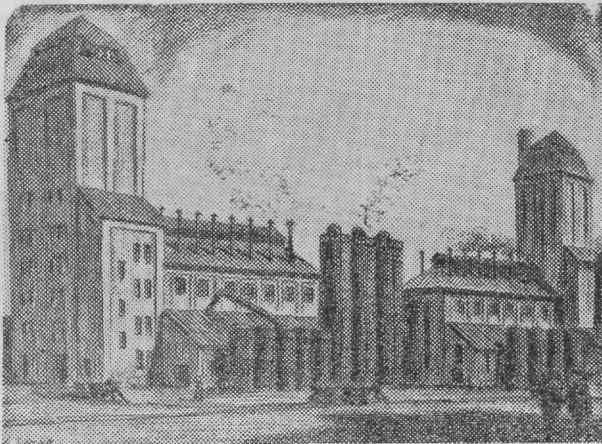
maast üles rebimine väljasirutatud kätele.

Määrus ütleb tõste sooritamise kohta:

Tõstekang, tema algasendist maast lahtirebimise hetkest peale kuni üles väljasirutatud kätele jõudmiseni, ei tohi oma liikumise kestvusel kehaosi puudutada ega peatusi teha. Keelatud on kangile allaistumisel kestev kükitamine ja taha väljasirutatud jala peatustega toomine eesoleva jala kõrvale. Samuti igasugused järelesurumised ja käte kõverdumised kangi ülal hoidmisel.

Selgemaks arusaamiseks kahe käega rebimisest võime tõste sooritamise jagada viide peafaasi.

- A. Algasend ja kangi haaramine.
- B. Kangi maast lahti rebimine.
- C. Käte ja õlgade rebimise viimne koostöö kangi üles väljasirutatud kätele saamiseks.
- D. Hüpe, jalgade vahetusega keha tõstekangi alla viimiseks.
- E. Tõstekangiga allaiste-asendist püstitõusmine.

Õlivabrikud Kohtla-Järvel 1936

A/S. ESIMENE EESTI PÕLEVKIVITÖÖSTUS

end. Riigi Põlevkivitööstus

Juhatus ja müügibüroo

Tallinn, Valli 4 - 3

Telegr. aadr.: Peapõlevkivi

Telefonid: juhatus 450-62

üldine 450-85

arveosak. 474-76

PÕLEVKIVI; TOORÕLI; KÜTTEÕLI; BENSIIN; MOOTORPETROOLEUM;
MOOTORNAFTA; DIISELNAFTA; RASKED ÕLID; BITUUMEN (Esto-
Bitumen); ASFALT-EMULSION; MAANTEEÕLI; IMMUTUSAINE „FE-
NOLAAT“; ESTOKARBOLINEUM; IMMUTUSÕLID; VILJAPUU-KARBO-
LINEUM; putukamürk „PUTTOX“; KATUSELAKK (katusetõrv); RAUALAKK
(asfalt-lakk) ja ASFALT-MASTIKS.

A. Luhaäär, K. Oole ja R. Teitelbaum demonstreerivad rebimist.

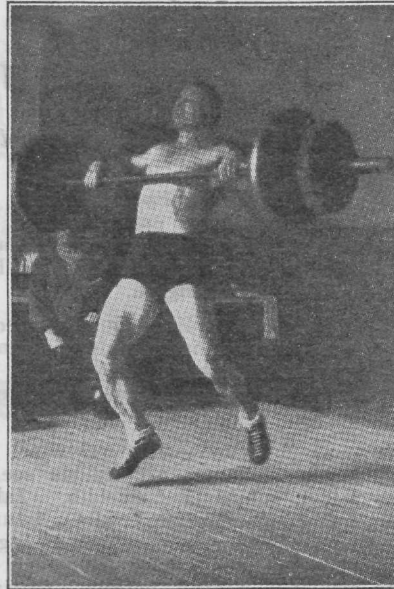
Pilt 1. Harukordselt tabatud moment: hüppe teostamisel jalgade viimiseks n. n. käär-seisu on K. Oole mõlemad jalad õhus. Muu kirjeldus: vaata joon. 9 E. Spordilehes nr. 3.

Pilt 2. K. Oole on pugenud kangi alla. Jalad on käärseisus ja kang on ülal väljasirutatud kätel. Muu kirjeldus: vaata joon. 10.

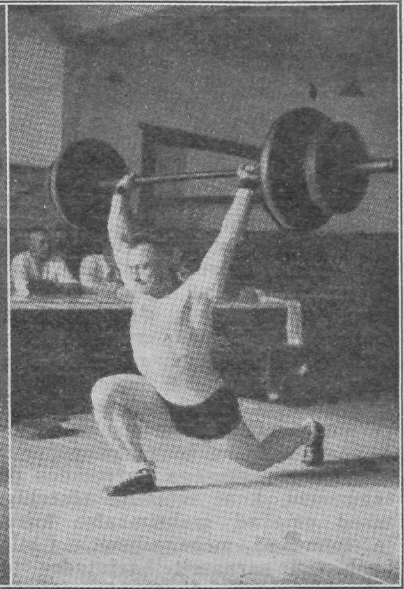
Pilt 3. Sama, mis pildil 2, kuid demonstreerituna R. Teitelbaumi poolt. Ülesvõtte on tehtud täiesti küljepealt. Põlv ei tohi puudutada põrandat.

Pilt 4. Sama, mis piltidel 2 ja 3. Vaade eest.

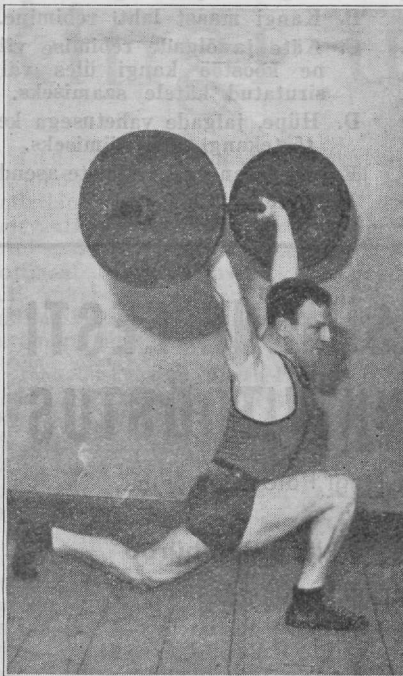
Pilt 5. A. Luhaääre rebimine Saksa stiilis. Jalad ei ole ette-taha, vaid kõrvuti, misjuures jalgainimad on pööratud väljapoole. Järgneb keha tõusmine püstiasendisse, milleks mõlemad jalad sirgenevad põlvist.

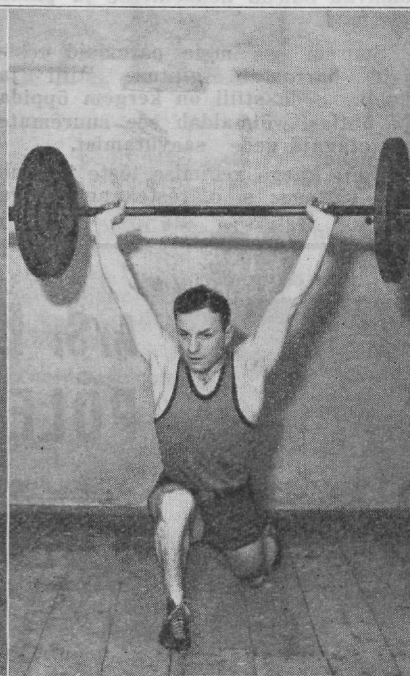
Pilt 1.

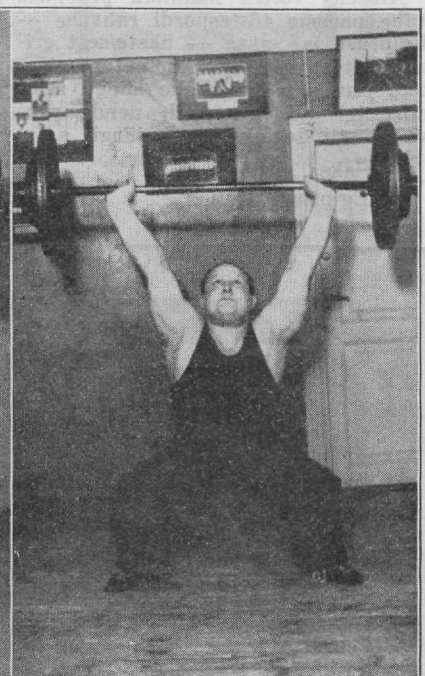
Pilt 2.

Pilt 3.

Pilt 4.

Pilt 5.

A. Algasend ja kangi haaramine.

Tõste sooritamisele asudes ligineda tõstekangile otsejoones keskkohata nii, et jalgasääred jääksid umbes 10—15 sm kangist eemale. Asetada jalad umbes 30 sm laiuusele, rööbiti kangiga. Haarata nii laialt, kui kellelegi sobib, kangist mõlema käega kinni, misjuures sõrmed oleksid pööratud ühele ja põial teisele poole kangi, ning kang asetseks kindlalt peos. Samal ajal kõverdada jalad põlvist ja painutada kere ettepoole.

Märkus: Suuremate raskuste puhul võib tarvitada kangist kinnihoidmisel n. n. võtit, et sõrmed mitte lahti ei libiseks. Võtmeks nimetatakse sarnast võtet, kui põial asetatakse kangi ja kahe esimese sõrme vahele.

B. Tõstekangi maast lahtirebimine.

Tõstekangi maast lahtirebimine toimub jalgade ja selja sirutamise-ga püstiasendisse, misjuures käed pü-

sivad sirgetena. Jõuab kang niute kõrgusele keha püstseisakusse tõusmise tagajärjel, algab jalgade ettevalmistus hüppeks keha tõstekangi alla viimiseks ja käte kõverdumine küünarnukkidest, mille läbi jätkub kangi liikumine rinnakorvi piirkonda ja samal ajal keha tõuseb varvasseisule.

C. Käte ja õlgade rebimise viimane koostöö kangi üles väljasirutatud kätele saamiseks.

DREW „VÕIDAKS“ OWENSI!

Maailma kiireimaks meheks peetakse neegrit Jesse Owens, kes pärast Berliini olümpiamängusid on siirdunud elukutseliseks ja kes võib-olla praegugi veel mõeldab oma võimeid võidu traavlitega. See, millise kergusega ta Berliinis löi kõiki oma vastaseid, ei luba kahelda mehe erakordsetes võimetes ja teda peab tõstma sprinterite kõrgeimasse klassi. Kuid paljude arvates ei ole Jesse Owensiga veel lahendatud maailma kõigi aegade kiireima inimese küsimus.

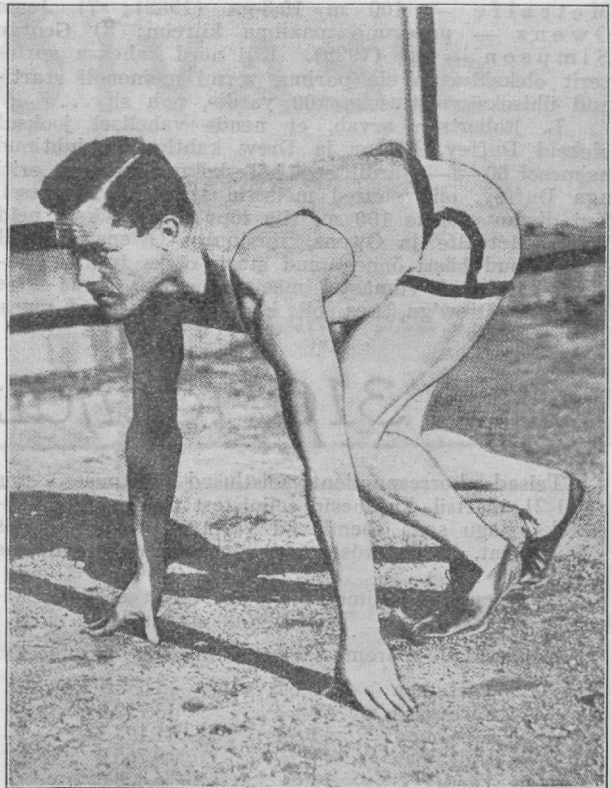
Kes võiks olla maailma kõigi aegade kiireim inimene, selle kohta võtab sõna ka USA olümpiameeskonna peacoach Lawson Robertson. Ta kirjutab ühes Philadelphia ajalehes, et viisteistkümmend aastat tagasi peeti maailma kiireimaks Southern California üliõpilast Charlie Paddocki, kes oli võitnud Antwerpeni olümpiamängudel ja purustanud kõik maailmarekordid 100 yardist kuni 300 meetrini. Kuigi ta 100 yardi ei olnud kunagi joosnud alla 9,5 sek., oli ta see-eest katnud 110 yardi 10,2 sekundiga. Kui silmas pidada, et 110 yardi on 100 meetrist ümmarguselt $\frac{1}{2}$ m võrra pikem distantis, siis võib ütelda, et Paddocki 10,2 võrdub täiel määral Owensiga Berliinis joostud 10,2-le. Võib ütelda isegi rohkem: Paddock oli esimene inimene maailmas, kes suutis 100 m katta väljaspool kahtlust oleva 10,2-ga. Kui seda arvesse võtta, siis võiks maailma kõigi aegade kiireimaks meheks pidada just Charlie Paddocki, sest temal ei olnud 10,2 saavutamisel kasutada nii head jooksurajad kui viimase aja suurjooksjatel.

Kuid on olemas ka teisi lähtepunkte.

Viimase kümne aasta vältel on rida mehi katnud 100 yardi 9,4-ga. Nende seas on väljapaistvamateks Georg Simpson, Frank Wykoff ja Jesse Owens (viimane jooksis selle distantisi läinud aastal koguni 9,3-ga, kuid, nagu teatati, alla tuult). Kuid vist esimene inimene maailmas, kes 100 yardi on joosnud 9,4-ga, oli University of Virginia üliõpilane James Rector. Ta tegi seda juba 1908. aastal! Rectori mark jäi aga maailmarekordiks kinnitamata, sest tagajärg näis tolleagsetele inimestele niivõrd pöörasena, et kahtlustati, kas ajamõõtjad mitte ei eksinud stoppeerimisel. Ka Simpsoni marki tabas mittetunnustamise saatus, sest ta oli kasutanud stardipakke, mis olevat soodustanud parema tehnilise tulemuse saavutamist. Praegu on 100 yardi maailmarekord ametlikult Wykoffi ja Owensiga ühisel nimel 9,4-ga. Kinnitamata on jäetud Owensiga 9,3 (1936) ja E. Tolani 9,2 (1930). Lähtekohalt, kes 100 yardi on katnud kiireimini, võiks maa-

ilma kõigi aegade kiireimateks inimesteks pidada Owens, Wykoffi ja Simpsoni.

Edasi järgneb küsimus, kes neist kolmest on parim. Silmas pidades Owensiga maailmarekordi 100 yardis ja Berliini olümpia võitust 100 ja 200 m-is ning lisaks veel kaugushüppes kaldub üldine arvamus Owensiga kasuks. Kuid on veel üks küsimus: kas vanema generatsiooni jooksjad, kui neil oleks võimalus olnud rind-rinnuti joosta Owensiga, siiski poleks võitnud Owens? Paljud vanema aja inimesed on

Howard Drew, keda L. Robertson peab maailma kõigi aegade kiireimaks inimeseks.

On keha tõusnud varvasseisule, teostub viimane järsk käte ja õlgade rebimine tahapoole kangi väljasirutatud kätele ülesviimiseks, käte randmetest ülespoole järsu keeramisega ja rinna väljasirutamisega ette, misjuures kere painutatakse õlgadest tahapoole.

D. Hüpe jalgade vahetusega keha tõstekangile alla viimiseks. Üheaegselt punktis C kirjeldatud tegevusega toimub ka punkt D tegevus.

On kere õlgadest painutatud tahapoole, toimub jalgade vahetus järsu hüppega „käärideks“, keha tõstekangile alla viimiseks, mille juures üks

jalg liigub põlvest kõverdalt ette, teine väljasirutatult taha varvastele. Ettepoole viidud jalg peab liikuma umbes vähemalt poole labajala võrra otsejoones edasi, samuti tahapoole väljasirutatud jalg liigub sirgjooneliselt, põlvest pingutatult sirgeks, et vältida põlvega põrandat puudutamast, taha. Tõstekangi raskus ühes kere raskusega on asetatud rohkem eesolevale jalale. Käed on painutatud õlgadest tahapoole ja vaade suunatud otse ette, misjuures käed hoiavad väljasirutatult kangi ülal.

E. Tõstekangiga allaisteadasendist püstitõusmine. On tõstekang väljasirutatud kätele rebitud ja allaisteadasendis kangi keha tasakaal saavutatud, toimub

kohe keha püstasendisse toomine, milleks eesolev jalg sirutatakse püstseisu ja taha viidud jalg tuakse ilma peatuseta eesoleva jala kõrvale, mille juures jalgade vahe jääb õlgade laiuseks. Tõstekang hoitakse seni ülal, kuni kohtunik annab märku kangi allalaskmiseks.

Märkus: Tõstekang rebitakse väljasirutatud kätele üles nii, et kang liigub võrdlemisi sirgjooneliselt keha ligidalt läbi, ega toimuks kaare taolist kangi liikumise teed väljapoole.

Saksa stiili rebimise tõste teostub samaselt, ainult jalad liiguvad kõrvale laiali, rööbiti tõstekangiga ja jalaninad pöörduvad väljapoole.

kindlad, et läinud sajandi lõpul sõeradasid valitsenud Bernie Wefers oli parim sprinter, keda maamuna üldse kasvatanud. Veel vanemad inimesed mäletatavad sellasena „englimani“ Harry Hutchinsi, kes olevat 100 yardi jooksud 9¼ sekundiga (!), 132 yardi 12 sek. ja 300 yardi 30 sekundiga!

Wefersi ja Hutchinsi kohta lausub Lawson Robertson, et ta pole neid sprintereid kunagi näinud, kuid siiski ütleb ta nad kuuluvat sarnasesse muinsus-aega, et neid hilisema aja jooksjatega on võimatu võrrelda. Kuid selle asemel arvab, et maailma vägevaim sprint, kui seda oleks kuidagi võimalik olnud korraldada, oleks arenenud järgmiste meeste vahel: 1) Arthur Duffey — 100 yardi 9,6-ga (1902); 2) James Rector — 9,4 (1908); 3) Howard Drew — 9,6 (1913); 4) Charlie Paddock — 9,5 (1928); 5) Eddie Tolan — 100 m 10,3-ga (1932); 6) Ralph Metcalfe — 100 m 10,3-ga (1932); 7) Jesse Owens — praegune maailma kiireim; 8) George Simpson — 9,4 (1929). Kui need kaheksa sprinterit oleksid oma elu parima vormi momendil startinud ühiseks võistluseks 100 yardis, noh siis...

L. Robertson arvab, et nende vahelisel jooksul oleksid Duffey, Rector ja Drew kahtlemata juhtinud esimesel 60—70 yardil, sest kõik kolm nimetatut, eriti aga Duffey, olid suured meistrid startist väljumisel. Kui distants oleks 100 m, siis lõpul saavutaksid neid Tolan, Metcalfe ja Owens, misjuures Owens, kui tal oleks olnud hästi õnnestunud start, oleks tulnud võitjaks, kuigi tal viimastel meetritel oleks olnud kibe rebimine Drew'ga, kes oli ka hea lõpuspordi-mees.

„Kuid,“ nii lausub edasi Lawson Robertson, „näinult Drew'd Stokholmi olümpiamängudel võitmas 100 m poolfinaali, milles ta oli teistest 7—8 m ees, kuigi oli saanud sääremarja lihaste rebestumise, on mul raske ette kujutada, et 100 yardis suudaks ükskõik kes võita Drew ees. Drew oleks olnud võimeline selles 100 yardis lööma ka Owensi.“

Seega siis on L. Robertsoni arvamus, et Drew oleks olnud suuteline võitma Owensi, kui aga nende vaheline duell tegelikkuses kuidagi oleks olnud mõeldav.

100 m-is võiks uskuda tasavägist heitlust Drew, Tolani, Metcalfe'i ja Owensi vahel, misjuures „ühel päeval“ oleks võitnud üks ja „teisel päeval“ teine. Siiski Owens oleks võitnud rohkem arv kordi. 200 m-is või 220 yardis oleksid maailma kõigi aegade parimateks Owens, Metcalfe, Tolan, Wefers ja... Charlie Borah. Viimane oli liikuvaim mees sellel distantsil, Tolan löikas kurvi paremini kui keegi teine maailmas, kuid Owens võit Berliini 200 m-is ajaga 20,7 teeb teda selle distantsi kuningaks.

Lõppeks toob Lawson Robertson veel ühe väga huvitava isikliku arvamuse. Ta usub, et kui Owens on heas vormis, siis võib ta minna veel kaugemale, milleks oleks ei rohkem ega vähem kui 400 m maailmarekordi purustamine!

Lõppkokkuvõtte kogu ülaltoodud artiklist oleks, et maailma kiireimaks meheks kõigi aegade kohta võib pidada Howard Drew'd, kuid parimaks kõigi distantside kohta 100—440 yardini Jesse Owensi. Mõlemad mehed on neegrid.

316 tõstjalt 66.655 kg

Teised korrespondents-võistlused tõstmises, mis peeti 21. märtsil, kujunesid eelmistest tunduvalt edukamateks, nagu seda tõendavad vastavad arvud: startis 316 tõstjat, kelle tõstetud kogusumma moodustas 66.655 kg!

Ainsatena jäid nimetatud võistlustest eemale Läänemaa ja Harjumaa. Teised kõik startisid.

Maakondade paremusjärjestus kujunes järgmiseks:

1. Tartumaa	72 osavõtjat	15.057,5 kg
2. Pärnumaa	62 „	13.712,0 „
3. Järvamaa	55 „	11.197,5 „
4. Valgamaa	43 „	8.765,0 „
5. Tartu	29 „	6.428,0 „
6. Viljandimaa	15 „	2.682,5 „
7. Võrumaa	11 „	2.360,0 „
8. Virumaa	9 „	2.017,5 „
9. Tallinn	7 „	1.732,5 „
10. Petserimaa	9 „	1.712,5 „
11. Saaremaa	4 „	990,0 „

Kokku 316 osavõtjalt 66.655,0 kg

Esikohale tuli seega siis Tartumaa, surudes esimeste korrespondentsvõistluste võitja Pärnumaa teiseks. Järvamaa on seekord innukalt kaasa löönud ja tulnud kolmandaks. Miinuseks talle võib panna, et protokollide ärasaatmine hilines, nii et need õieti ei oleks pidanud kuuluma võistluste hulka. Tähtjaks olid Järvamaalt saadetud protokollid ainult 22 osavõtja kohta.

Kaalude järgi kujunes paremusjärjestus järgmiseks:

	Surumine	Rebimine	Tõukamine	Kogusumma
Sulgkaal:				
1. A. Kask, Pärnumaa	85	80	105	270
2. R. Västrik, Pärnumaa	70	85	110	265
3. V. Solom, Valgamaa	89	73	95	257
4. A. Suigussaar, Tartumaa	75	72,5	102,5	250
5. J. Täheväli, Tartumaa	67,5	72,5	100	240
6. J. Rabane, Tartu	65	75	100	240
7. J. Proschkin, Virumaa	65	70	90	225

8. E. Teder, Tartumaa	62,5	67,5	90	220
9. E. Prisko, Pärnumaa	60	65	90	215
10. H. Mitt, Tartumaa	62,5	65	87,5	215

Kergekaal:

1. P. Mürk, Valgamaa	80	100	125	305
2. E. Lund, Tallinn	80	90	122,5	292,5
3. A. Söber, Tartumaa	80	85	115	280
4. V. Siirak, Tartumaa	82,5	87,5	110	280
5. A. Kliimak, Virumaa	80	87,5	105	272,5
6. M. Ilbak, Pärnumaa	82,5	80	105	267,5
7. G. Murikse, Järvamaa	70	80	110	260
8. H. Saal, Pärnumaa	75	80	105	260
9. A. Jõudmaa, Pärnumaa	75	80	95	250
10. A. Mätlik, Järvamaa	67,5	77,5	102,5	247,5

Keskkaal:

1. R. Laane, Järvamaa	90	92,5	125	307,5
2. L. Kukk, Tartu	90	95	120	305
3. A. Jürgenson, Tartumaa	85	87,5	117,5	290
4. A. Austa, Tartu	85	85	110	280
5. J. Luur, Pärnumaa	75	85	110	270
6. V. Pärn, Järvamaa	75	82,5	107,5	265
7. H. Maidlas, Pärnumaa	75	80	105	260
8. V. Saar, Tartu	75	75	107,5	257,5
9. L. Pääbus, Tallinn	72,5	80	105	257,5
10. O. Võidula, Järvamaa	70	80	107,5	257,5
11. L. Purre, Viljandimaa	77,5	80	100	257,5

Poolraskekaal:

1. A. Müll, Tallinn	82,5	87,5	127,5	297,5
2. V. Tamm, Tartu	80	90	120	290
3. A. Ala, Pärnumaa	80	85	117,5	282,5
4. A. Koger, Petserimaa	82,5	82,5	112,5	277,5
5. E. Jürgenson, Tartumaa	80	85	110	275
6. J. Laos, Pärnumaa	77,5	85	110	272,5
7. L. Kivisikk, Tartu	80	80	110	270
8. A. Tiganik, Võrumaa	77,5	82,5	107,5	267,5
9. V. Saar, Tartu	80	82,5	102,5	265
10. E. Viire, Pärnumaa	75	80	105	260

Raskekaal:

1. A. Luhaäär, Tallinn	112,5	115	145	372,5
2. G. Viire, Pärnumaa	90	100	125	315
3. O. Orav, Järvamaa	80	92,5	125	297,5
4. E. Ivask, Tartumaa	85	85	110	280
5. E. Ploom, Tartu	82,5	82,5	100	265
6. O. Tammoja, Tartumaa	77,5	80	105	262,5
7. P. Määrits, Valgamaa	65	85	110	260
8. P. Unt, Tartumaa	75	75	107,5	257,5
9. V. Neuland, Valgamaa	80	75	102,5	257,5
10. R. Kiisel, Järvamaa	75	75	105	255

KEVAD 1937

mantli,- kostüümi-, ülikonna- ja kleidiriided
kohale jõudnud ja soovitab mustriküllases valikus

H. RÕIVAS'e

kodumaa vabrikute riidekauplus

Müük suurel ja väikesel
arvul

Tallinn, Estonia pst. 11.

**Ühistegelik
kindlustusselts**

„Talu“

Juhatus ja peakontor

Tallinnas, Estonia pst. 27
Telefonid 459-07 ja 459-09

Toimetab tule-, elu-, murdvarguste-, koduloomade-,
rahe- ja klaasikindlustusi

Peaagentuurid:

Tartu, Võidu 14, tel. 8-05
Valga, Vabaduse 2, tel. 1-15
Võru, Vabaduse 11, „ 1-33
Peiseri, Võru 3 „ 68
Pärnu, Laatsareli 4, „ 6-55
Viljandi, Tartu 7, „ 3-41
Rakvere, Laada 12, „ 1-08
Paide, Tallinna 32, „ 74

Vanem-esindajad:

Keila, Kirikuplats 6
Rapla, Raadiku maja
Koeru, Väinjärve tee 2
Iõhvi, Narva tn. 6
Otepää, Pärna tn. 1
Tapa, Kesk tn. 3

Esindajad igas vallas ja linnas

Moodsaim ja täielisim

pappkarbitööstus

Eestis

M. Dresselt ja A. Krik

Tallinn, S. Karja tn. 21, telef. 452-96

Aktsiaselts „VILL“ Narvas,
telefon 161, juhatus 70

Villase ja siidriide kudumine.

Riide värvimine, trükkimine ja apretuur.

Villase ja puuvillase lõnga värvimine.

Merseriseerimine

Meie riided erinevad värvitoonide ja värvi ehtsusega, kuna oleme just spetsialiseerunud apretuuri ja värvimise headuse tõstmises

Lõnga ja riide müük ainult suurel arvul

Tallinna ladu V. Karja 12. Telef. 450-39

A/S.

MERILAIID & KO.

Aurulaevaomanikud

Tallinnas,
Aia tn. 5-a

Telegr.: „Merico“
Telefon: 451-88

Tallinna Majaomanikkude Pank ü-p.

Äriseis 31. detsembril 1936. a.

Aktiva.		Passiva.	
Kassa	347.036.01	Osakapital	280.450.—
Hoiurved	2.370.768.70	Tagavarakapital	230.000.—
Väärtpaberid	761.522.05	Erikapital	5.798.—
Väärtused	15.876.08	Amortisats.-kapital	45.991.61
Diskonteeritud vekslid	5.099.885.53	Hoiusummad	10.812.171.87
Konto-korr. laenud	2.545.179.48	Vekslite rediskont	—
Korresp. „Loro“	107.354.20	Võlad teistes kred.-asut.	—
„Nostro“	117.203.63	Korresp. „Loro“	40.917.70
Garantiide deebit.	208.669.50	„Nostro“	—
Vallasvara	51.831.74	Väljaantud garantiid	208.669.50
Kinnisvara	346.277.52	Tuleva aasta tulud	64.300.40
Tuleva aasta kulud	2.427.72	Muud passivad	170.540.45
Muud aktivad	15.032.06	Puhaskasu	130.224.69
Kokku 11.989.064.22		Kokku 11.989.064.22	
Kulud.		Tulud.	
Valitsemise- ja ärikulud	149.672.82	Saadud $\frac{0}{0}$ $\frac{0}{0}$, komisjon ja porto	575.974.20
Makstud $\frac{0}{0}$ $\frac{0}{0}$, komisjon ja porto	333.699.81	Tulud kinnisvarade kasutamist	16.786.65
Kinnisvarade kasutamise kulud	15.555.77	Mitmesugused tulud	18.124.23
Mitmesugused kulud	16.304.09	Eelmistele aastatele puhtakasu ülekanne	34.572.10
Puhaskasu	130.224.69		
Kokku 645.457.18		Kokku 645.457.18	

Kulude ja tulude aruanne 1936. a. eest.

1937. A.
KEVADEUUDISED

A/s. **TEKLA**

RIIDEKAUPLUSED

